

ערבות

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 60 | סיון התשע"ה | מאי 2015

משלחת סיוע רפואי עם נציגי יחידת חילוץ ערבה יצאה לנפאל מיד לאחר רעידת האדמה שהתרחשה בחודש שעבר. רעידת האדמה הגיעה עד לערבה, לקהילת הסטודנטים הנפאלים שבמרכז המשתלמים. אירוע אחד ושתי נקודות מבט עמ' 12, עמ' 16

אבנים מתגלגלות, רועי גלילי
במדור חדש על ארכיאולוגיה
עם אקטואליה
עמ' 33

הגר הוגן על פרויקט חדש:
קליניקה קהילתית
בצוקים
עמ' 22

אגף בינוי ופיתוח מעדכן על
מתחמים ומגרשים לתיירות
ומסחר בערבה
עמ' 6

- מחשבים גיימים וניידים, טלפונים חכמים (אחריות יבואן רשמי), ציוד היקפי, אביזרים נלווים ועוד.
- מעבדת תיקונים, שירות טכנאי מחשבים ורשתות עד הבית.
- התקנת מערכות אזהרה ומצלמות אבטחה.

אז למה דווקא אצלנו?

- שירות אישי ואדיב.
- קרוב וגנוח לבית.
- אחריות יבואן רשמי ושירות על מוצרים: רכשתם אצלנו מוצר וקרה לו משהו במסגרת האחריות? אתם לא צריכים לבזבז את הזמן או "לשבור את הראש" עם נסיעות/טלפונים

לנקודות שירות או מעבדות בבאר שבע/אילת, אתם פשוט מגיעים אלינו ואנחנו מטפלים בעניין מההתחלה ועד שמכשירכם יחזור מהשירות. במידה וזה סמארטפון, אנחנו גם מספקים מכשיר חלופי. וכל זה במחירים ותנאי תשלום נוחים. **נשמח לראותכם!**

חפשו אותנו בפייסבוק

שעות פתיחה

א' - ה' בוקר 08:30-13:00
אחרה"צ 16:30-20:00
ו' בוקר 08:00-12:00

כתובת משק מויאל מס' 66
(ליד שער כביש הגישה לחצבה), עין יהב.

פרטי התקשרות 052-4260033 | 08-6486151
f1otech0004@gmail.com
www.facebook.com/flotech.computers

סטודיו ערבה

עוד רגע נגמרת שנת הלימודים...ואנו כבר שוקדים מכינים ומתרגשים לקראת פתיחת היריד הגדול בדרום!

מחכים לכם במקום רחב וממוזג

אצלנו הכי כדאי לחזור לבית הספר :

אין צורך לנסוע רחוק ...

מחירים אטרקטיביים

מתואמים עם רשימות המורים

יחס אישי לכל תלמיד

מבצעים חמים
מותגים חדשים
ומדליקים
ועוד

בואו לראות ולחוות

ענת ורועי

052-2556076

כי אנחנו כאן ומכאן

ROI
הפתרון המושלם לטק

studioarava.co.il

תוכן עניינים

דבר ראש המועצה	3
חדשות ערבה	4

כתבות

משלחת סיוע בנפאל, סיפורה של המשלחת שיצאה לנפאל בעקבות רעידת האדמה	12
נפאל בערבה, מנהיג הקבוצה הנפאלית בערבה וההתמודדות בימים שאחרי רעידת האדמה	16
קליניקה קהילתית, פרויקט משותף שהקימו מטפלים בצוקים	22

מדורים

עשינו עסק	24
צפר צמרת	26
בנעלי בית	28
מועדון ארוחת הבוקר	30
שירה	32
אבנים מתגלגלות	33
המוח: תשבץ היגיון	34

עורכת ראשית

רינת רוזנברג

עורכת מדורים

שחר איתני

עריכה לשונית

צופית לדרגרבר

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

צילום שער

ד"ר אודי הר שמש בין ההריסות

בכפר בנפאל

צילום: דוברות ישראלייף

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כתובת ליצירת קשר

rinat@arava.co.il

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

דבר ראש המועצה

שלום לכולם, חודשיים דרמטיים עברו עלינו.

בחודשיים שחלפו חווינו בערבה טלטלה גדולה, מאבק תקשורתי וציבורי לצד מהלכים בערוצים שקטים אשר הביאו לכך שנחתם מתווה הסיוע לחקלאי הערבה. מתווה הסיוע מיוחד לחקלאי הערבה הוא צעד חסר תקדים ותוצאה של התגייסות כל הגופים המעורבים - במשרד האוצר, במשרד החקלאות, בארגוני החקלאים ובתנועת המושבים. חתימת המתווה התאפשרה בזכות ההכרה כי יש לתת מענה דחוף, רציני ואפקטיבי לחקלאים בערבה, וכל זאת לפני הרכבת הממשלה חדשה. מתווה הסיוע לערבה הוא הישג עצום ואני מאמין שהוא יוצר מהלך נחוץ וחיובי להמשך החקלאות בערבה. אני מודה לחמי ברקן יו"ר הוועדה החקלאית שעשה לילות כימים וסייע רבות למהלך שאפשר את חתימת המתווה. כדי לקבל תמונה מלאה ולהבין את המתווה ואת דרכי המימוש שלו קיימנו כנס מיוחד ובו שאלות ותשובות והמלצות לאפיקי גידול להסבה. הכנס התקיים בשיתוף מנכ"ל משרד החקלאות, צוות מנהלת ההשקעות, הנהלת מרחב דרום וצוות שה"מ. השתתפות החקלאים בכנס המיוחד הייתה חשובה מאוד. הלכה למעשה, בימים אלה הוועדה החקלאית נותנת מענה לכל הפניות שלכם כדי לקדם את המענקים מול משרד החקלאות.

בחודשיים שחלפו הורכבה והושבעה ממשלה חדשה בישראל.

המציאות הפוליטית בישראל בשנים האחרונות יוצרת חוסר יציבות וחוסר עקביות בקידום מהלכים עבורנו כאזרחים ולנו כארגון. אני מאחל לכולנו שהממשלה החדשה תצליח לכהן ארבע שנים מלאות ושנוכל כמדינה וכחברה לקדם מהלכים חיוניים בכל המישורים. אני מתכוון לקדם מול השרים הנכנסים תהליכים שיאפשרו לנו להמשיך לקדם את הערבה, לפתח מקורות תעסוקה ומגרשים למגורים, כל זאת מתוך הבנה שהערבה נמצאת היום בנקודת מפנה. השינוי שבו אנו מצויים הוא תחילתו של תהליך שבסופו נהיה קהילה גדולה יותר ובה איכות חיים, חינוך מצוין ואלטרנטיבה אטרקטיבית למשפחות צעירות.

אריה גלבו, מנכ"ל החברה לפיתוח ובניין הערבה בשנתיים וחצי החולפות, סיים את תפקידו. אריה הגיע מהמגזר הפרטי, קידם את החברה והפך אותה לארגון יעיל וממוקד. אריה עמד מאחורי הבנייה וההקמה של מרכז המבקרים במו"פ והפך אותו למוסד אזורי בולט וחיוני כחלק ממערך התיירות האזורי, ייעל את מחלקות החברה וסייע להקמתה ולביסוסה של מחלקת הבינוי והתשתיות. אריה משאיר למחליפתו, נעמי בקר, חברה חזקה וצוות מעולה להמשך הפעילות של החברה, שתהיה לאחד מעמודי התווך של הצמיחה הדמוגרפית בערבה. תודה רבה לאריה והרבה הצלחה לנעמי.

ובעניין הצמיחה הדמוגרפית, בימים אלה החלו עבודות התשתית לשכונה חדשה ובה שלושים וחמישה מגרשים בספיר. בשכונה זו שווקו שישה עשר מגרשים. העבודות להנחת התשתיות בהרחבה בעין יהב יחלו בקרוב. בהרחבה זו שווקו כבר עשרים ושבעה מגרשים.

אנחנו נכנסים לחודשי הקיץ, ובקרוב תסתיים שנת הלימודים בבתי הספר. גם השנה יפעל בבית הספר היסודי "בית הספר של החופש הגדול", יתקיימו קייטנות ופעילויות נוער. תכנית הפעילות של מחלקת החינוך והמתנ"ס לחודשי הקיץ תפורסם בקרוב. אני מאחל לכולנו, קיץ מוצלח וחם פחות...

אייל בלום, ראש המועצה

הוועדה החקלאית

נערכים למימוש מתווה הסיוע לחקלאים

מתווה הסיוע למגדלי הפלפל יצא לדרך והוועדה החקלאית עומדת לרשותכם בעניין הגשת הבקשות למשרד החקלאות. תגברנו את הצוות כדי שנוכל לתת מענה מהיר ויעיל בזמן העומד לרשותנו עד לתחילת העונה הבאה. לצד המתווה שהושג ישנם גם מספר אפיקים זמינים לקבלת הלוואות:

הלוואה ממועצת הצמחים: סכום ההלוואה הועלה ל-150,000 ש", ל-3 שנים, ריבית פריים+2.

הלוואות מקרן נס: הקרן פתחה את האפשרות לקבלת הלוואות גם לחקלאים ותיקים. הלוואה בגובה 300,000 ש", ל-10 שנים, ריבית פריים + 1.5, גרייס שנה.

היערכות אזורית לטיפול בייצוא פלפל

בשיתוף עם בועז הורויץ מנהל המו"פ ומספר חברות יצוא התחלנו להוביל מהלך שמטרתו להביא לשיפור מהיר באיכות המוצר היוצא מהערבה, כך שיקבל שוב מקום של כבוד על המדפים באירופה. המהלך שאנחנו מובילים מחייב מאמץ משותף של כולם - מנהלי חברות יצוא וחקלאים - כדי להחזיר עטרה ליושנה. עבודה משותפת ומחויבת בתהליכי הגידול והשיווק בליווי בחינת מקצועית לאורך

מנכ"לית המועצה

אזרחים ותיקים משלמים פחות

גם בערבה אזרחים ותיקים זכאים להנחות בשירותים שונים, ובכלל זה ניתן לקבל הנחה בתשלומי הארנונה. הזכאים לקבלת ההנחה הם אישה שמלאו לה 60 שנה או גבר שמלאו לו 65 שנה ומקבלים אחת מהקצבאות הבאות: קצבת זקנה, קצבת שאירים, קצבת תלויים או נכות בשל פגיעה בעבודה. גובה ההנחה לה זכאים אזרחים ותיקים הוא 25% (עד 100 מ"ר מגורים ללא מבחן הכנסה).

כל שלבי הגידול ולצד בחינה של הצרכים וההעדפות בשווקים באירופה, תוכל לשקם את הענף ואת הייצוא מהערבה. במקביל לתהליך זה, אנחנו בודקים אפשרות לשיווק של התוצרת עם קואופרטיב ספרדי. מימוש המהלך עם הקואופרטיב הספרדי תלוי בראש ובראשונה באיכות התוצרת שלנו.

בהמשך, נוכל להוביל מהלך ליצירת קואופרטיב בערבה, שתחתיו ינוהל כל מהלך הגידול והשיווק.

רכש תשומות אזורי

אשר לביא סיים את תפקיד רכז התשומות בפרויקט האזורי שאנחנו מובילים בשנתיים האחרונות לטובת תפקיד מרכז המשק בחצבה. תודה לאשר על עבודתו והרבה הצלחה בתפקיד החדש. בימים אלה נכנס לתפקיד נתי כהן מפארן. בכוונתנו להרחיב את הפעילות בתחום הרכש המשותף, להפעיל מרכז מידע לחקלאים שיכלול מגוון גדול של תשומות בתחומים שונים. אנו בוחנים כיצד ניתן להביא יחד להתייעלות שתאפשר הוזלה של עלויות הגידול והניהול במשקים. הדבר נוגע לפעילות המתקיימת לאורך השנה ולא רק בעסקאות הגדולות בפתיחת העונה. בתחום הזה יש חשיבות לבחינה של עלויות התפעול והרכישה גם במחסנים החקלאיים הפועלים ביישובים.

חמי ברקן, יו"ר ועדה חקלאית

מיון תוצרת

צילום: גלעד לבני

וברשות הרבים, אסורה על פי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד 1984. הפרת הוראות חוק אלו, מהווה עבירה פלילית וכל העובר על החוק צפוי לעונשים הקבועים בחוק. במקום האתר שנסגר, נפתח בימים אלה אתר מוסדר והפרטים הנוגעים לשימוש בו נכללים בעדכון מהיחידה הסביבתית.

אתר הפסולת מדרום למנחת עין יהב נסגר ואין לפנות אליו פסולת מכל סוג. חשוב לדעת בהקשר זה כי השלכת פסולת בשטח פתוח

רו"ח רויטל טריפלר, מנכ"לית

חברה לפיתוח וצמיחה דמוגרפית

מנכ"לית חדשה לחברה לפיתוח ובנין הערבה

בימים אלה אני מתחילה את תפקידי כמנכ"לית החברה לפיתוח. אני רואה בתפקיד זה חשיבות גדולה בקידום הצמיחה הדמוגרפית והקהילה היות שהחברה לפיתוח היא חוד החנית ביישום המהלכים הנחוצים לצמיחה של האוכלוסייה, גיוון התעסוקות ויצירת מקורות פרנסה באזור. החברה לפיתוח עוסקת ותמשיך לעסוק בליווי יזמים, ניהול פרויקט ההרחבות הקהילתיות ביישובים, פיתוח אזורי תעסוקה והקמת יישובים חדשים. אני מתכוונת לקדם בחברה לפיתוח הערכות מתאימה ומענה נדרש בתחומים של תכנון הפיזי ותכנון קהילתי במגוון מסלולים: תכנון ההרחבות ביישובים, ביצוע ההרחבות ע"י החברה לפיתוח, הקמת אגודות קהילתיות, פיתוח של היצע תעסוקות, קידום השיווק והחשיפה של האזור באירועים ובתיירות. האתגר הגדול העומד לפנינו הוא התמודדות עם השינוי העובר על האזור ומעבר של תושבים לתעסוקות שאינן חקלאיות. זהו אתגר גדול ואנחנו יכולים וצריכים להיות ערוכים לו.

נעמי בקר, מנכ"לית החברה לפיתוח

החברה לפיתוח הערבה

סלקום ערבה מצטמצמת

מחלקת הסלולר בחברה לפיתוח הוקמה לפני יותר מחמש עשרה שנים. המטרה בהקמתה והפעלתה של המחלקה הייתה לאגד את תושבי הערבה לכוח צרכני אחד שיאפשר הוזלה בעלויות השימוש במכשירים הסלולריים, ולספק מענה טוב יותר משהיה זמין אז לתושבים בערבה. הרפורמה שהוביל משרד התקשורת בתחום הסלולר יצרה מהפכה של ממש בתחום והכניסה חברות חדשות ותחרות לשוק הסלולר. הפועל היוצא של התחרות היה, כצפוי,

מו"פ

גידולי מטעים בערבה

לפרי המשמש תקופת ניבה קצרה ביותר בד"כ הוא מופיע בשווקים בסוף אפריל, וביוני רואים את אחרוני פרותיו. הפרי הראשון מבוקש ביותר ומחירו גבוה מאוד בכל שוקי העולם. הביטוי "בוקרה פיל משמש" שפירושו "לא יכול להיות" מתייחס למעשה לעונתו הקצרה של המשמש כמשל למשהו שרק מגיע וכבר חולף... גידול משמש הוא אתגר. האתגר הוא להצליח בכך שהפרי יהיה מתוק וטעים, בגודל מתאים ועם כמות יבול מספיקה, והעיקר - שיגיע ראשון לשווקים. בשיתוף צוות "נווה יער" בראשותו של ד"ר דורון הולנד הוקמה במו"פ חלקת ניסוי לשלושה זנים מובחרים. עמידות הזנים למים מליחים נבחנה על שתי כנות. המטעים הנשירים, עליהם נמנה המשמש, מגיעים לחורף ללא עלווה, צוברים מנות קור בלילות החורף הקרים, פורחים בחודש פברואר, מתכסים בעלווה וחונטים. בערבה החורפים המתונים והפרי מבשיל במהירות כשהטמפרטורות עולות, מכאן שאפשר להגיע לשוק עם הפרי הראשון. הזנים שנבחנו במו"פ צורכים מנות קור מעטות להשראת הפריחה ויש להם עמידות לחנטה בחום. זו השנה השלישית של שבה נבחן המשמש, וזו כבר עונה שנייה שבה הצלחנו להגיע להנבה וקטיף לפני מטעי משמש הגדלים בחממות שבמרכז

מטע משמש

צילום: דפנה הררי

הארץ. התפתחות העצים מרשימה והפרי טעים מאוד. היבול לשנה השלישית מתאים לתנובה של עצים צעירים, כ- 13 ק"ג פרי בממוצע. בעונה הרביעית אנו צופים שהיבול יוכפל. ניסיון זה הוא סנונית ראשונה למציאת מטעים המתאימים לגידול בערבה להנבה מוקדמת. טמפרטורות החורף הנמוכות יחסית בפארן ובצופר מתאימות יותר לגידול עצי פרי נשירים. על מנת לבדוק זאת ברמה המעשית, הקמנו חלקת ניסויים נוספת במושב פארן. בחלקה זו ניטעו אפרסקים ונקטרינות, ובהמשך יינטעו משמשים וכרם לענבי מאכל.

דפנה הררי, רכזת מטעים

הוזלה משמעותית בעלויות חבילות השימוש הזמינות ללקוחות. במצב זה היתרון שהיה לסלקום ערבה הלך ונשחק, והחברה לפיתוח נאלצת לבצע שינויים בתפעול המחלקה.

"סלקום ערבה", שהייתה למעשה יחידה משנה של סלקום נסגרת, אולם תמשיך לפעול כיחידת שירות בלבד. החל מ-21 במאי 2015 היחידה מציעה חבילת שימוש אחת וחבילת דאטה אחת (למערכת התראות ולמחשבי השקיה). עובדות המחלקה אל המנויים על מנת להסדיר את המעבר לחבילות החדשות. יחידת השירות מסייעת גם למי שבוחר לעבור לספק סלולרי אחר ופועלת בימים א-ה בשעות 08:00 - 16:00.

חדשות ערבה

אגף בינוי ופיתוח

מגרשים לפעילות לא חקלאית בערבה ישווקו בקרוב על ידי רשות מקרקעי ישראל

מיקום, גודל, יעוד הקרקע ורעיונות למיזמים אפשריים (ניתן לראות פירוט בטבלה בהמשך) אגף הפיתוח והבינוי מלווה כיום כארבעים יזמים בתחומים שונים ומסייע בכל הנדרש כדי להוציא את היוזמות אל הפועל. באגף ערוכים לסייע לכל יזם לבחון כל רעיון ולבדוק כיצד ניתן להוציא אותו לפועל. זהו שירות לתושבים והוא ניתן ללא תשלום.

המועצה מקדמת "תכנית אב לניצול אנרגיה חלופית" מתוך כוונה להרחיב את תחום ניצול האנרגיה החלופית בערבה. במסגרת תכנית האב ייבדק הפוטנציאל לשימוש במשאבי הטבע הזמינים: רוח, שמש, חום האדמה. כמו כן ייבחנו פתרונות לטיפול בגזם חקלאי והפיכתו לאנרגיה בשיטות שונות.

אגף הפיתוח והבינוי מתמקד בימים אלו בקידום פעילות לא חקלאית במועצה. במסגרת פעילות זו קודמו מספר מתחמי תיירות ומסחר לשלב שבו ניתן יהיה לשווק אותם ליזמים. הקרקע המוצעת במתחמים אלה שייכת לרשות מקרקעי ישראל ותשווק במכרז שיפורסם בחודשים הקרובים. ראו פירוט המידע על המגרשים הכולל

תכנון מגרשי ההרחבות הקהילתיות והנחלות בערבה עבר ממשרד השיכון לטיפול של אגף הפיתוח והבינוי. כרמל הר מצופר, האחראית על תחום התכנון באגף, גיבשה צוות תכנון מקצועי שיתחיל בימים אלה את עבודת התכנון של הנחלות החדשות - בעידן עשרים ותשע נחלות, בחצבה שלושים נחלות, בעין יהב שלושים נחלות, בצופר שמונה נחלות ובפארן שמונה נחלות. בחודש הקרוב יצאו לתכנון מפורט גם שלב ג' בצוקים והרחבות קהילתיות בעידן וחצבה.

סטא דגני, מנהל אגף פיתוח ובינוי

רשימת המגרשים לתיירות, מסחר ותעסוקה בערבה

מיקום	מתחם	גודל מגרש (במ"ר)	ייעוד המגרש	יזמויות אפשריות	מס' מגרש
אזור סובב פארק ספיר	מתחם מדרום לגמליה	40,000	אטרקציות, ספורט ונופש	פארק מוטורי, מטווחים, סנפלינג, פינטבול, קיר טיפוס	901
אזור סובב פארק ספיר	מיקום	8,000			902
אזור סובב פארק ספיר	צפונית לתחנת הדלק	14,000			903
אזור סובב פארק ספיר	צפונית לתחנת הדלק	20,000			904
אזור סובב פארק ספיר	מערבית לתחנת הדלק	164,000			905
צוקים	דרומית לתחנת הדלק	כ-2,000	אזור מסחרי	חנויות, מסעדה, מועדון, סדנאות, אולם משחקים	922
מיצד חצבה	בסמוך לאתר תמר המקראית וחוות התנינים	62,000	מוסדות ציבור	בית ספר שדה	1
מיצד חצבה		6,000	שירותי תיירות (טיולי מדבר)	טיולי מדבר	2
מיצד חצבה		7,000	שירותי תיירות (קמפינג)	אתר קמפינג	3
מיצד חצבה		16,000	מלונאות ונופש	בית מלון	א4
מיצד חצבה		19,000			בא
מיצד חצבה		6,000	מסחרי	חנויות, בתי קפה, מסעדות וכו'.	6
מיצד חצבה		81,000	מיזם תיירות מיוחד	קומפלקס תיירותי	10
מואה	אזור הכניסה לדרך הבשמים (מול מסעדת מואה הישנה)	3,300	שירותי יציאה לדרך	מסעדות, חנויות, אטרקציות תיירותיות, סדנאות, השכרת רכבי שטח, חוות גמלים/סוסים/חמורים	11
מואה		2,500			12
מואה		1,400			13
מואה		2,300			14
מואה		1,400			15
מואה		3,800			16

מיקום	מתחם	גודל מגרש (במ"ר)	ייעוד המגרש	יזמויות אפשריות	מס' מגרש
אזור סובב פארק ספיר	אזור תחנת דלק עין יהב	7,906	שטח למסחר	מסחר קמעונאי וסיטונאי, עסקי מזון, בתי קפה, גלריה	301
אזור סובב פארק ספיר		8,000			302
אזור סובב פארק ספיר	מאחורי תחנת הדלק	10,000			303
אזור סובב פארק ספיר	מתחם הסובב את הפארק	45,000	מלונאות ונופש	מלון	101
אזור סובב פארק ספיר		23,806		מלון	102
אזור סובב פארק ספיר		12,000		מלון	103
אזור סובב פארק ספיר		21,860		חניון קמפינג	104
אזור סובב פארק ספיר	מתחם פארק ספיר	8,879	מרכז מבקרים	מרכז מבקרים	100
אזור סובב פארק ספיר	מדרום לגמליה	11,000	אזור משולב חממות לחקלאות ומלאכה עם חזית מסחרית, תיירות ומסחר	חוות בע"ח, סדנאות אומנים, בתי קפה, חנויות "מפעל" לפרויקטים חקלאים	701
אזור סובב פארק ספיר		11,000			702
אזור סובב פארק ספיר		11,000			703
אזור סובב פארק ספיר		11,000			704
אזור סובב פארק ספיר		32,000			705
אזור סובב פארק ספיר					

חדשות ערבה

היחידה הסביבתית

נפתח אתר מורשה לפינוי פסולת יבשה

אנו נמצאים בעיצומו של מהלך רחב לצמצום מפגעי פסולת יבשה. מהלך זה כולל הסדרת אתר פסולת יבשה, סגירה של אתרי פסולת שאינם אתרים מאושרים ומורשים, ושיקום אתרי פסולת ברחבי הערבה. המועצה זכתה

חינוך ומתנ"ס

תוכניות לימודים חדשות לנוער ולמבוגרים

שילוב מסלול ולדורף (האנתרופוסופי) בבי"ס שיטים

בחודשיים האחרונים התכנסה ועדת בקרה על מנת לבחון את ביצוע התכנית לשילוב מסלול ולדורף בבי"ס שיטים. הוועדה התכנסה כמה פעמים, השקיעה זמן ומחשבה רבה וקיבלה סיוע ממנהלת בית הספר, נחמה ויסמן. בוועדה חברים עדי קינן, תמי רז, אורי גנות, רן פלג, אורית שלכט ואבנר שיר. חברי הוועדה ראינו מורים והורים משני המסלולים, דנו במידע שנאסף וגיבשו המלצות. תודה מקרב לב לחברי הוועדה. לאחרונה פורסמו המלצות הוועדה לצוותי המורים ולהורים. המלצות אלה הן הבסיס לתכנון שנת הלימודים הבאה. חיבור בין מסלולי לימוד כה שונים הוא אתגר גדול לבית הספר

בקול קורא של מנהל מקרקעי ישראל (הקרן לשמירת שטחים פתוחים) לתכנון שיקום של חמישה אתרי פסולת בערבה (עידן, חצבה, עין יהב, ספיר וצופר). בניית צוות היועצים והמתכננים לפרויקט הושלמה. בימים אלה מסתיים שלב מדידות האתרים, אפיון הפסולת באתרים והסקר המקדים.

כחלק בלתי נפרד מהמהלך הכולל מתחיל לפעול אתר מוסדר לפינוי פסולת יבשה כבר בימים אלה. האתר החדש ממוקם כקילומטר וחצי דרומית לאתר שפעל ללא הסדרה ואישור, וחל

ולקהילה. המקצועיות של צוות בית הספר המשותף מאפשרת להוביל לבנייה של השילוב ויצירת מסגרת חדשה ואיכותית שיש בה ערך רב.

תכנית אדם ואדמה -

מצמיחים מנהיגות עם שורשים

בשנת הלימודים הבאה צפויה להיפתח בערבה תכנית חינוכית ייחודית המשלבת לימודים לבגרויות בשילוב עבודה חקלאית, למידה ערכית ומשמעותית וחיים בקבוצה. התכנית היא פרי יוזמתו של עמית מאיר - בן מושב חצבה. היא מיועדת לתלמידי תיכון מכל הארץ, ובהם גם לתלמידי הערבה המעוניינים לגור בתנאי פנימייה (במושב חצבה) ומוכנים לקחת חלק בתהליך חינוכי הכולל התנסות בחיים עצמאיים, מחויבות לעבודה, עבודה בחקלאות ורכישת מיומנויות וכישורי מנהיגות בליווי חינוכי צמוד. השותפים לבנייתה של התכנית ולהקמתה: ארגון השומר החדש שגם משקיע את התקציב הנדרש להפעלת התכנית; עמותת בין השיטין; המנהל לחינוך ההתיישבותי; המועצה האזורית; וכל מערכת החינוך בערבה ובראשה ביה"ס התיכון

בקול קורא של מנהל מקרקעי ישראל (הקרן לשמירת שטחים פתוחים) לתכנון שיקום של חמישה אתרי פסולת בערבה (עידן, חצבה, עין יהב, ספיר וצופר). בניית צוות היועצים והמתכננים לפרויקט הושלמה. בימים אלה מסתיים שלב מדידות האתרים, אפיון הפסולת באתרים והסקר המקדים.

כחלק בלתי נפרד מהתאם להנחיות. הפעלת אתר מוסדר ומורשה תסייע לנו להמשיך ולשפר את איכות הסביבה בערבה.

יעל חביב, מנהלת היחידה הסביבתית

דרכא אשר מכין תכנית לימודים מיוחדת למסלול. בימים אלו נערכים מיונים לבחירת מועמדים לתכנית שיימנו בקבוצה הראשונה שתפתח כבר בשנת הלימודים הקרובה.

עת לדעת - מרכז למידה בערבה

בחודש האחרון נפתח במתנ"ס מרכז למידה לשיעורי עזר הניתנים ע"י מורים שהתגייסו ללמד בו, חלקם בהתנדבות מלאה וחלקם תמורת תעריף נמוך מהרגיל. השיעורים ניתנים לתלמידים במחיר סמלי.

כמו כן, היענות רבה מאוד הייתה לשמחנו לרעיון שפרסמנו בנוגע לאפשרות של יצירת מסגרת לימודים, שתציע תעודת הוראה לאקדמאים ותואר ראשון בחינוך בתכנית מיוחדת לתושבי הערבה. בימים אלו אנו בוחנים עם מכללת קיי ועם האוניברסיטה הפתוחה את אפשרות לפתיחתה של התכנית. פרטים נוספים בקרוב.

אילת להב ביגר,

מנהלת מחלקת חינוך ומתנ"ס ערבה

צילום: ניבה בלום

רשות ניקוז ערבה

קידוח עין יהב 113 מתחיל לפעול

ביולי 2012 בוצע שיקום בעזרת חומצה בקידוח עין יהב 16. במהלך העבודה אירע אסון עקב ריאקציה כימית עם החומצה שהוחדרה. באסון נהרג אדם אחד ומספר אנשים נוספים נפצעו. בעקבות האירוע הקשה החליטה חברת "מקורות" להפסיק באופן מיידי את כל הפעולות לשיקום הקידוחים ולפיתוחם שנעשות בעזרת חומצה. מדובר בעיקר בקידוחים שבהם המים הם ארטזיים ומכילים גופרית. שני אלמנטים אלה בתסיסת החומצה שהוחדרה הם שגרמו להתפרצות ולאסון. "מקורות" פנתה לחפש פתרון בטוח יותר שיאפשר שימוש בחומצה בקידוחים. הפתרון שנמצא הוא שימוש ב"פקר" (Packer) של חברה אמריקנית בשם Baski. זהו מכשיר גומי ופלדה המוחדר אל הקידוח וכאשר הוא מגיע לעומק מסוים, מנפחים אותו לפי קוטר הקידוח והלחצים בתוך הקידוח. ה"פקר" מאפשר לבודד את הנפח שמתחתיו מהנפחים שמעליו ויוצר הפרדה מלאה והגנה במידה שמוחדרת חומצה מתחתיו.

בקידוח עין יהב 113 נעשה ניסיון מוצלח של עבודה עם ה"פקר". הספיקה הארטזית בקידוח לפני הטיפול הייתה 30 מ"ק לשעה ולאחר הכנסת ה"פקר" והחדרת החומצה עלתה הספיקה פי שלושה והגיעה ל-90 מ"ק לשעה. בקידוח צפוי המשך פעולות פיתוח וניתן להניח שהספיקה תעלה עוד. עבודה עם ה"פקר" צפויה בשישה עד שבעה קידוחים נוספים בערבה, לפעולות שיקום ופיתוח, ולשיפור הספיקה באותם קידוחים.

גיל סלוין, מנכ"ל רשות ניקוז ערבה

צילום: דפנה ברנע-רומנו

שותפות "ביחד" ערבה-אוסטרליה של הסוכנות היהודית

האוסטרלים לביקור גומלין בערבה.

ביולי יֵצְאו גם שליחי חינוך לחילופי מורים/גננות עם בית הספר היהודי ביאליק שבמלבורן. בימים אלה מתפרסם קול קורא למורי היסודי ומערך הגיל הרך המעוניינים לצאת במסגרת זו. שני הנציגים שייבחרו לצאת יִלְמְדו במלבורן ויִלְמְדו מעמיתיהם האוסטרלים. בהמשך יוכלו למנף את הקשר לפעילות משותפת בעתיד. גילי פיינר וחדווה שונר - מנהלות הגנים שיצאו לאוסטרליה במסגרת החילופים בשנים קודמות - שומרות על קשר קבוע עם גנים מקבילים באוסטרליה באמצעות שיחות סקייפ, שליחת מכתבים, פעילות חגים משותפת וקשר בין ילדי הגנים בערבה ובאוסטרליה.

באוגוסט תצא משלחת מיוחדת העוסקת במדע וחקלאות. המשלחת תבקר במלבורן וסידני. במשלחת משתתפים ארבעה חוקרים מהמו"פ - ד"ר רבקי אופיר, ד"ר יאיר כהן, ד"ר גדעון וינטרס ומעיין קיטרון. המשלחת כוללת גם את חני ארנון מנהלת מרכז המשתלמים הבינלאומי בערבה ואת אילון גדיאל המתנדב בשותפות לאורך השנים. מטרת המשלחת היא קידום והכרות של הקהילה היהודית באוסטרליה עם פרויקטים שונים בערבה ויצירת קשרים אישיים ומקצועיים. המשלחת תפעל גם לקידום פרויקט שילוב של חוקרים וסטודנטים אוסטרלים בעבודה ובמחקר במו"פ. המשלחת תתארח בבתים של מתנדבים ותעביר הרצאות בפני קהל מקצועי, סטודנטים, תורמים ובני נוער. בהצלחה לכל השליחים והנציגים,

אורית כהן -אלקיים,
מנהלת שותפות ערבה אוסטרליה

המש משלחות יצאו לאוסטרליה בחודשים הקרובים

באמצע יוני יצאו תום רז ואלדד מאיר מצופר לשבועיים של הדרכה שתעסוק בין היתר בתכנים על הערבה, ישראל ולימוד עברית, במסגרת מחנות חורף של תנועת הבונים דרור באזור סידני. הבונים דרור ותנועת בני המושבים שלנו שייכות לתנועת הנוער העובד והלומד וחולקות ערכים משותפים. תום ואלדד יהיו חלק מצוות ההדרכה המורכב ממדריכים אוסטרלים בני 19-21.

ביוני יוצאת רבקה אופנבך לשליחות ולהרצאות בכנס חקלאי. את רבקה הזמין ארגון AUSVEG שהוא ארגון הגג של מגדלי הירקות ותפוחי האדמה של אוסטרליה. סטפן אוברמן, נציג של הארגון, הגיע לערבה בינואר האחרון במסגרת פעילות השותפות.

ביולי יֵצְאו שנים עשר בוגרי כיתה י' מבית הספר שיטים-דרכא לפגוש בני נוער בביה"ס ביאליק במלבורן ולהתארח בבתיהם. משתתפי המשלחת עברו בחצי השנה האחרונה הדרכות ופעילות לימודית-חברתית לצורך הכנתם לפעילות הצפויה באוסטרליה ולצורך הכנתם כקבוצה מייצגת של בני הנוער בערבה. בתכנית המשלחת: ביקורים בבתי ספר יהודיים, פעילות בתנועות נוער ובבית אבות, הכרות עם הקהילה היהודית במלבורן וייצוג הערבה. דפנה ברנע־רומנו - רכזת קשרי הגומלין של השותפות ונדב טורי - מורה בבית הספר שיטים ילוו את המשלחת. לקראת סוף השנה יגיעו המארחים

נערכים לבניית תכנית הפעילות לשנה הבאה

בימים אלה מסתיימת שנת פעילות של לימודי ואירועי הקתדרה. את השנה אנחנו מסיימים בהופעה של "שלישיית אדלר" ובפתיחה חגיגית של תערוכת "צמתיים" של אמני הערבה. תכנית הפעילות השנה התקיימה פעמיים בשבוע וכללה מערכת חוגים נוסף על חוגי אמנות והרצאות אחר הצהריים. גם השנה התקיימו הרצאות בנושאים שונים סביב "חגי ומועדי ישראל", טיולים לצפון ים המלח, לשפלה, ל"דרך בורמה" ולירושלים. בחודשים הקרובים תיבנה תכנית לשנת הפעילות הבאה, ובכוונתנו להעשיר

ולחדש את מגוון החוגים, ההרצאות והמפגשים עם מיטב המרצים והמדריכים. שנת הפעילות תשע"ז תחל מיד לאחר "חגי תשרי".

במהלך התקופה הקרובה נבוא למפגשי מבוגרים פתוחים לקהל ביישובים. אנו רואים במפגשים אלה הזדמנות לשמוע אתכם, להציף רצונות, צרכים והלכי רוח - אישיים וקהילתיים מנקודת מבטכם. במפגשים נעלה כיווני חשיבה, מסגרות פעילות ויוזמות שאותם אנו מבקשים לגבש בפיתוח סל השירותים האזורי לאוכלוסיית הגיל השלישי בערבה.

הנהלת מושב עין יהב וועדת הגיל השלישי במושב בשיתוף מחלקת גיל שלישי ובריאות במועצה עובדים על הכנת פיילוט שיכלול

עירית שחר, רכזת בריאות וגיל שלישי

צילום: אילן סתווי

נביטה של עץ שיטה

עדי רפאפורט, רכזת פרויקט "אמץ שיטה"

סיוע לחקלאים ובעלי עסקים בערבה מעוף-הסוכנות לעסקים משרד הכלכלה

מעוף הינו מערך ארצי למתן שירותי הסיוע של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה. כל שירותי הסיוע מסובסדים ע"י הסוכנות לעסקים משרד הכלכלה.

ייעוץ בתחום החקלאות/תיירות	הלוואות מקרנות מרכזיות
עלות - 80 ₪ לשעת ייעוץ ע"י יועץ מומחה ומאושר במאגר הספקים. בין 20 ל- 150 שעות ייעוץ מסובסדות לעסק.	קרן בערבות מדינה - 500,000 ₪ או 8% מהמחזור, ריבית $P + (1.5 + 3.5)$, גרייס חצי שנה. קרן נס - 300,000 ₪, $P+1.5$, גרייס עד שנה. האגודה להלוואות ללא ריבית - 90,000 ש"ח, ללא ריבית, 45 תשלומים, 3 ערבים.

עלות תכנית עסקית

מאפיין	דמי השתתפות הלקוח לא כולל מע"מ	מבנה התשלום של הלקוח
הלוואה עד 100,000 ₪	1,500 ₪	תעריף בסיס - 1,000 ₪ תעריף בגין הצלחה - 500 ₪
הלוואה בין 100,001 ₪ ל-200,000 ₪	2,000 ₪	תעריף בסיס - 1,500 ₪ תעריף בגין הצלחה - 500 ₪
הלוואה מעל 200,000 ₪	2,500 ₪	תעריף בסיס - 2,000 ₪ תעריף בגין הצלחה - 500 ₪

מסלול סיוע להתארגנויות חקלאיות

מסלול א' - בחינת היתכנות להקמת התארגנות עסקים חקלאיים: בדיקת היתכנות להתארגנות עסקים חקלאיים באמצעות יועץ מקצועי, המומחה בתחום הקמת עסקים בסקטור החקלאי. 80-100 שעות ייעוץ ב- 50 ₪ לשעת ייעוץ לכלל ההתארגנות.	מסלול ב' - מימון לצורך הקמת התארגנות עסקים חקלאיים: התארגנות עסקים חקלאיים בהקמה, שברשותה תכנית להקמת ההתארגנות. המימון יהיה עבור הוצאות ייסוד הישות המשפטית של ההתארגנות. 80% מסך ההוצאות בפועל בהצגת חשבוניות, עד 25,000 ₪
--	--

מסלול ג' - ייעוץ וליווי מקצועי להתארגנות קיימת:
הדרכה -עד 150 שעות להתארגנות קיימת וייעוץ - בהיקף של עד 120 שעות.
מימון שיווק ורכישת תוכנת ניהול ובקרה - 50% מסך ההוצאות בפועל בכל סעיף. סך המימון - עד 130,000 ₪ להתארגנות.
בנוסף-מימון עלויות ניהול ההתארגנות (עבור התארגנויות חדשות, שהוקמו החל משנת 2013), עד 50% מסך ההוצאות בפועל ועד 50,000 ₪ לא כולל מע"מ, לפי הנמוך מבין השניים.

פרויקט מסחר מקוון:

מאפיין	ייעוץ	דמי השתתפות הלקוח לא כולל מע"מ	פרסום וקידום מכירות באינטרנט
מכירה עד 5 מוצרים באינטרנט	15 שעות ייעוץ לשיווק באינטרנט - 40 ₪ לשעה (לא כולל מע"מ)	מימון בגובה של 70% מהעלות עד לתקרה של 3000 ₪	מימון בגובה של 70% מהעלות עד לתקרה של 3000 ₪
מכירה מעל 5 מוצרים באינטרנט	20 שעות ייעוץ לשיווק באינטרנט - 40 ₪ לשעה (לא כולל מע"מ)	מימון בגובה של 70% מהעלות עד לתקרה של 8000 ₪	מימון בגובה של 70% מהעלות עד לתקרה של 8000 ₪

קורסים בנושא מסחר ושיווק באינטרנט:

קורס מקוצר (16 שעות) - במחיר של 160 ₪ בלבד! קורס מלא (40 שעות) - במחיר של 400 ₪ בלבד!

פרטים נוספים ויצירת קשר: שגית - 076-8844894	sagitb@4.maof.co.il
---	---------------------

משלחת הסיוע בנפאל

צילום: סער בכלר

בין ההריסות

רינת רוזנברג

שלושים ושש שעות אחרי שרעידת האדמה בנפאל הותירה אחריה הרס, פצועים רבים ואבדות בנפש, המריאה לדרכה משלחת סיוע רפואי עם נציגים מיחידות חילוץ מכל הארץ, כולל נציגים מיחידת חילוץ ערבה. אורן מורגן מפארן וד"ר אודי הר שמש מצופר מספרים על המסע אל קצה העולם, המציאות וההתמודדות עם המשימה הקשה בנפאל והחזרה לערבה

האדמה בנפאל רעדה ויצרה גלי הדף שהגיעו עד אלינו לערבה, אל קהילת הסטודנטים מנפאל החיים כאן במסגרת פרויקט המשתלמים הבינלאומי. השעות נקפו והחלו להצטבר הידיעות על עוצמת האירוע והנזקים בנפאל. לנוכח הידיעות שהגיעו על עוצמת הפגיעה, החלו להתארגן בארץ למשלוח סיוע לנפאל. כיממה לאחר רעידת האדמה כבר הייתה משלחת סיוע רפואי בדרכה לנפאל. המשלחת של ארגון "ישראלִיף" כללה את עמותת "פירסט" (עמותת יחידות החילוץ), איחוד הצלה וזק"א. המשלחת כללה שני רופאים, סטודנטית לרפואה (שנה חמישית), אחות אחת, שישה פרמדיקים, ארבעה אנשי זק"א, תשעה חובשים ומתנדבים מיחידות חילוץ למשימות איתור, חילוץ ולוגיסטיקה. סה"כ עשרים ושלושה איש. בין חברי המשלחת נמנו גם ד"ר אודי הר שמש ואורן מורגן. ההתארגנות ליציאת המשלחת הייתה מהירה וכפי שאורן מורגן מספר: "באתי לנעמית, אשתי, שהייתה בעבודה והודעתי לה, כבדרך אגב, שאני יוצא עם משלחת הסיוע, לא הספקתי להיפרד מהילדים שהיו בגן, ארזתי בהתאם לרשימה שהועברה אליי, ואת ההשלמות עשיתי אצל גונן אורן בחנות שלו שנמצאת בדרך לשדה התעופה. בשדה התעופה נפגשנו עם שאר חברי המשלחת והתחיל המסע מתל אביב ללונדון, מלונדון להונג קונג, מהונג קונג לדלהי ומדלהי לקטמנדו. ארבעים ושמונה שעות פחות חמישים ושתיים חבילות של ציוד שאבדו בדרך (דבר שהשפיע מאוד על ההתארגנות בשטח)". למחרת הנחיתה בקטמנדו התפצלה המשלחת לחמישה צוותים- צוות אחד יצא לאתר את המקומות שבהם נדרשת עזרה רפואית, צוות אחר יצא לפגישות תיאום בשגרירות ישראל בקטמנדו, צוות נוסף יצא לבית חולים שדה שצה"ל הקים, צוות רביעי יצא לפגישות במשרדי האו"ם ובמשרד הבריאות הנפאלי כדי לעשות את התיאומים לפעולות עם כל הארגונים וגורמי הסיוע שפעלו בשטח. הצוות החמישי טיפל בלוגיסטיקה הנדרשת למשלחת, ציוד ואוכל, לינה וכל ההיבטים הנדרשים לתפעול יעיל של המשלחת. "בסיום אותו יום הבנו עד כמה קשה וכאוטית המשימה וכמה הרבה לא ידוע, לא ברור, חסר. בית חולים שדה שצה"ל הקים היה מרשים בארגונו, ובהיותנו שם היו שלוש נחיתות מסוקים שהביאו נפגעים שמצבם היה חייב התערבות מיידית. צוות שיצא למרחק של מספר שעות מקטמנדו, טיפל באנשים ביישוב שחלקים ממנו חרבו, ומשם המשיך עד

שהגיע לנקודה שממנה לא ניתן היה להמשיך ברכבים שהיו לרשותו, בגלל הדרך המשובשת והירידות תלולות", מספר אודי.

"לא הספקתי להיפרד מהילדים שהיו בגן, ארזתי בהתאם לרשימה שהועברה אליי, ואת ההשלמות עשיתי אצל גונן אורן בחנות שלו שנמצאת בדרך לשדה התעופה. בשדה התעופה נפגשנו עם שאר חברי המשלחת והתחיל המסע"

אורן, שהיה חלק מצוות הלוגיסטיקה והתפעול של המשלחת, מספר שקבלת תמונת מצב ברורה בשטח מהגורמים הרשמיים והמעורבים הייתה קשה. "היינו בתחושה של חוסר ידע על הנתונים מחוץ לקטמנדו. בקטמנדו עצמה ההתרשמות שלי הייתה שהחיים חזרו מהר

התארגנות לחיפושים צילומים: סער בכלר

יחסית למסלול ככל שהדבר ניתן. ההרס והנזק היו פחותים משציפינו והיה לנו ברור שעלינו להגיע למקומות המרוחקים. כאן נכנסו לתמונה שניים, שאני חייב להודות, היו גורמי מפתח עבור המשלחת לכל אורך הדרך - חני ארנון וטסה דגני. חני חיברה אותנו עם אנשי הקשר, בוגרי מרכז המשתלמים בנפאל, והם העמידו לרשותנו אמצעים וידע בזמן אמת וטסה דגני עזר לחבר אותנו למקומיים בזכות הקשר הקבוע והאישי שיש לו עם חברים רבים בנפאל. החברים שלו העמידו לרשותנו את מקום הלינה וסייעו לנו לכל אורך הדרך. הקשרים של שניהם היו בעלי חשיבות עצומה בשטח".

אודי ממשיך ומתאר שתמונת המצב בימים הבאים לא הייתה שונה בהרבה: "הגענו לאחד הכפרים ויצאנו בהליכה רגלית במעלה ההר בין הבתים. מצאנו אתר שנפגע ברעידה ומספר אנשים שנזקקו לעזרה. מדובר בעיקר בחולים, לא בפצועים. לאחר שקיבלנו דיווח על 'פצועים קשה' כקילומטר מהמקום שבו היינו, התפצלנו ויצאנו בצוות קטן לחפש. הגענו לאוהל גדול מאולתר מבדים, יריעות ניילון, פחים וסביבו אנשים נשים וטף. פה ושם מדורה קטנה, עיזים, כלבים, תרנגולות מתרוצצות, כל המראות המוכרים כל כך מהעולם השלישי. בדקתי אישה שנחבלה מלכני הבית שקרס עליה (אחרי שהצליחה להשליך את בנה החוצה), ילד עם שבר ביד שכבר קובע, ילד אחר עם דלקת באוזן, ובהמשך גבר עם דפיקות לב חזקות וגבר נוסף שהובא במעלה ההר על כתפיו של בן משפחה... לא ראינו נפגעי הריסות, פצועים או לכודים. כן ראינו מבטי תודה של אנשים שמבחינתם נחתו אצלם, משומקום, תימהונים שבודקים ומסבירים ונותנים כדור או משולש לחבישה..."

המשימה משתנה

בלילה של יום רביעי, לאחר סיכום היום של המשלחת וחלוקת המשימות ליום הבא, עולה לראשונה שמו של אור אסרף שנשאר למעשה "מנותק הקשר" היחידי מבין מאות הישראלים ששהו בנפאל בזמן רעידת האדמה. אורן מספר ששמו של אור עלה ונאמר גם שהוא מלהבים. "כיוון שנעמית מלהבים שלחתי אליה הודעה וביקשתי לברר מה יודעים לספר בלהבים. נעמית חזרה אליי ועדכנה אותי שאכן מדובר בבחור מלהבים ושהמשפחה מאוד בלחץ. מהפרטים שהיו באותו זמן הסברה הייתה שהוא שהה ב'לאמה הוטל' שקרס, וייתכן שהוא לכוד או תקוע שם ולכן אינו יוצר קשר. פנינו בבוקר למשלחת של

אורן מורגן

צילום: דוברות ישראל

"הגענו לאחד הכפרים ויצאנו בהליכה רגלית במעלה ההר אל בין הבתים. מצאנו אתר שנפגע ברעידה ומספר אנשים שנזקקו לעזרה מדובר בעיקר בחולים, לא בפצועים. לאחר שקיבלנו דיווח על 'פצועים קשה' כקילומטר מהמקום שבו היינו, התפצלנו ויצאנו בצוות קטן לחפש"

מהריסות. במקום שהיינו ובתנאי השטח, הצוות הזה לא יכול היה לתת מענה. באותו זמן הגיעו למקום שלושה מטפסי הרים ספרדים שידעו לספר על המצב בשטח שאליו אנחנו מתכננים להגיע. הבנו מהם שזה אזור מסוכן מאוד. התחלנו ללכת בהתאם לתוואי שבו הנחנו שאור טייל. פחד אימים! קרקע רכה, חולית, לא יציבה, דרדרות, המון אבק. הלכנו, שקענו והתדרדרנו. כל הזמן היו בסביבה מפולות של אבנים וסלעים בגודל עצום. לקח לי זמן להבין את העוצמה האדירה שפעלה באירוע הזה.

האדמה רעדה בעוצמה כזו שהדברים שראינו שם היו פשוט בלתי נתפסים. רעש האדמה יצר גלי הדף שהטו עצים מכיוון הצמיחה שלהם. נכנסו לחושך והגענו בלילה סחוסים ל'לאמה הוטל'. ישנו קצת. בחמש בבוקר קמנו כדי להתחיל את החיפוש הממוקד באזור שבו סברנו שאור נמצא בהתאם לעבודת התחקור והמיפוי ובהתאם למסלול שבו טייל. התחלנו

לצעוד עוברים וסורקים מדרדרת לדרדרת. התקדמנו לאט מאוד ובזהירות רבה. באחת הדרדרות זיהינו מכנסיים ומפה באחד הכיסים. על המפה היו סימונים וכיתוב בעברית. לא היה לנו ספק למי הם שייכים. המשכנו לסרוק בזהירות ומצאנו את גופתו של אור. בשלב הזה היו איתנו גם החברים של אור מיחידת אגוז ונמצאנו בסיטואציה קשה מאוד לכולם. "התארגנו לפנות את גופתו של אור. זו הייתה משימה קשה מאוד בכל המובנים לכולנו. הגענו אחרי מסע ולילה ארוך למקום שבו יוכלו לנחות מסוקים שיטסו אותנו חזרה לקטמנדו. בקטמנדו פגשנו את אביו של אור. מכל הממצאים שראינו ומכל המידע שאספנו ובציוד שמצאנו לצידו של אור הסקנו שלא הייתה כל רשלנות בהתנהלות של אור. זה היה חוסר מזל להיקלע למקום הזה בזמן רעידת האדמה. חשוב היה לנו לומר זאת לפטריק אסרף. "סיימנו את המשימה שלקחנו על עצמנו, וכנגד כל הסיכויים והתנאים בשטח אור הובא לקבורה בארץ. יכולנו עכשיו גם אנחנו לחזור הביתה".

השיבה הביתה

ד"ר אודי הר שמש חזר לארץ עם חברי המשלחת הרפואית ביום שלישי ב-5 במאי. אורן נחת בארץ בשבת ב-9 במאי. אלה היו שבועיים ארוכים, מפתיעים ומתישים בקצה העולם.

אודי כתב אליי בחזרתו לערבה מכתב המתאר את המסע שעבר שם ואת התחושות שליוו אותו בחזרתו לערבה. "נטשתי את מרפאת הערבה, האחיות, התושבים, ללא התראה או תיאום. אצתי, רצתי להגיש עזרה במקום רחוק, לאנשים שטלטלה פגעה בחייהם. הרסה להם את הבית, את החיים, את הרכוש. חלק מהקושי שחוו פה מהעדרי נובע מכך שגם פה יש מצוקה גדולה, אנשים מרגישים שביתם חרָב... בנפאל ראינו אנשים שמחפשים בידיהם, בבתיהם החרבים ומוציאים לבנים שלמות שישמשו לבניה מחדש, שעושים בינתיים מאהל מאולתר על מנת לעבור את הימים הקשים עד שבית הקבע ייבנה מחדש... משלחות הסיוע יעזבו, המומחים והיועצים השונים שמגיעים גם לכאן חדשות לבקרים יחזרו לתל אביב, רק אנשי המקום שיגייסו את האמונה בעתיד טוב יותר יבנו מחדש את המקום, ימצאו את דרכי השיקום שאני בטוח שקיימות".

יומיים לאחר שחזר מנפאל אורן מספר שהתחושה עם החזרה היא בעיקר עייפות

גדולה, "אבל... חצי שעה אחרי שחזרתי, כבר הייתי בדיר. חזרתי לשגרה, למשפחה, למשק. אני שואל את עצמי מהן המסקנות שלי ביחס למעורבות של יחידת החילוץ באירוע כזה ואני עוד לא מרגיש שאני לגמרי יכול לנסח את התובנות שלי, הדברים עוד לגמרי טריים אצלי. יש מה ללמוד ולהבין בעיקר בנוגע לשאלה הבסיסית האם מקומנו באזורי אסון בעולם? מהי התרומה שלנו במצבים כאלה? המשלחת יצאה לנפאל מכל הסיבות הנכונות וראוי היה שתצא לשם. הגבנו בהתאם למציאות שמצאנו במקום, והבאנו תועלת של ממש במקומות רבים שבהם לא ניתנה כל עזרה מלבד העזרה שלנו, של הצוות הרפואי שנתן מענה בכפרים המרוחקים. רצה הגורל ובסופו של דבר יכולנו בתוך האירוע העצום הזה, לעזור למשפחה אחת בישראל. אני משוכנע שלולא היינו שם, לא היו מוצאים את אור. לנוכח הניסיון הפעם אני חושב שיש לחזק ולבסס שיתופי פעולה עם פיקוד העורף, שנמצא כמונו באירועים כאלה ברחבי העולם. אני חושב ששיתוף פעולה ויצירת מערכת של אמון ועזרה הדדית יכולים לסייע מאוד בעתיד".

"הלכנו שקענו והתדרדרנו. כל הזמן היו בסביבה מפולות של אבנים וסלעים בגודל עצום. לקח לי זמן להבין את העוצמה האדירה שפעלה באירוע הזה. האדמה רעדה בעוצמה כזו שדברים שראינו שם היו פשוט בלתי נתפסים. רעש האדמה יצר גלי הדף שהטו עצים מכיוון הצמיחה שלהם"

אני שואלת את אורן אם המסע הזה והחווייה הזו שהייתה כל כך אינטנסיבית נותנים לו איזו פרספקטיבה עלינו כאן, על המציאות שלנו. התשובה שלו מפתיעה אותי. חשבתי שידבר על התמודדות עם משבר ועם מציאות משתנה. אורן לקח אותי למקום אחר לגמרי, חזרה לנפאל ולקשר עם הערבה: "אני חושב שאת הפרויקט של המשתלמים בערבה אנחנו צריכים להרחיב. אנחנו צריכים ליצור מהלך משלים להכשרה שהם עוברים כאן בערבה ולהקים שם, בנפאל משקי מודל. אני חושב שהם זקוקים להמשכיות למהלך שיביא את הידע שהם מקבלים כאן למימוש והתאמה שם".

חברי המשלחת בנפאל לקראת יציאה לשטח

צילום: דוברות ישראל

משלחות סיוע באזורי אסון בעולם

תפקידי מפתח במסגרת המשלחת שיצאה לנפאל:

יו"ר "פירסט" - תא"ל במיל" אבי בכר. מוביל צוות חו"ל - מפקד יחידת החילוץ ערבה אלעד סקר. מנהל המשלחת בארץ - צפריר שיפמן, מפקד יחידת חילוץ עציון (אחיו של ג'קו שיפמן ממושב פארן). את המשלחת לנפאל הוביל גבי בר שישת, סגן מפקד יחידת חילוץ מגילות, שעשה עבודה מעולה. המשלחת לנפאל נתנה מענה לשתי משימות עיקריות: האחת - סיוע רפואי ולוגיסטי למקומיים שנפגעו, והשנייה - סיוע באיתור וחילוץ אור אסרף ז"ל. מבצע החילוץ שבמהלכו אותרה גופתו של אור אסרף ז"ל היה מורכב מאוד ובוצע ברמת סיכון גבוהה יחסית. הצוותים שלנו חשבו ופעלו בדומה לצורת העבודה של יחידת חילוץ בארץ - תשאול, הבנה, בניית תמונת מצב, ויציאה לשטח. אני רוצה לחזור ולהודות לטטה דגני ולחני ארנון על העזרה הרבה.

אני משתתף בצערה של משפחת אסרף מלהבים על מותו של אור ז"ל ובצערם של חבריו של אור מיחידת אגוז שעשו כל אשר ביכולתם לעזור ולמצוא את חברים והוכיחו מהי חברות ורעות אמתית.

אלעד סקר
מפקד יחידת חילוץ ערבה

צילום: גילה טל

רעידת אדמה

חני ארנון

בשבת עשרים וחמישה באפריל בשעה 11:56:26 הרעיד את נפאל רעש אדמה בעוצמה של 7.8 בסולם ריכטר. מוקד הרעש היה כעשרים ותשעה קילומטרים דרומית-מזרחית למחוז לאמג'ונג שבנפאל. הדיווחים הראשונים הצביעו כי מדובר באירוע בסדר גודל חריג בעוצמתו. כאן בערבה חיים אתנו 165 סטודנטים מנפאל. רעש האדמה הכה בעוצמה באזור ממנו הם מגיעים. מהנתונים שנאספו מהסטודנטים עלתה תמונה עגומה מאוד: לכל 165 חברי הקבוצה לא נשאר בית לחזור אליו. שיחה עם בינוד גימירי ראש הקבוצה של הסטודנטים הנפאלים בערבה

אני נפגשת עם בינוד (BINOD GHIMIRE), ראש הקבוצה הנפאלית, שבוע וחצי אחרי שהאדמה רעדה בנפאל. עם היוודע הפרטים הראשונים על רעש האדמה הוא בקשר עם משפחתו בנפאל, מנהל את הקבוצה כאן ומנסה להנהיג אותם ולתמוך בהם. אלו ימים לא קלים לחברי הקבוצה. מדהים היה לראות את התנהלותו של בינוד כראש קבוצה, מנהיג אמתי לקהילה פגועה ועצובה. הוא הניח בצד את סבלו האישי ותמך בכולם.

אנחנו נפגשים בספיר במרכז המשתלמים, בינוד הוא בן בית כאן, חלק מהצוות של מרכז המשתלמים. הוא נולד בכפר KAVRE הנמצא מערבית לקטמנדו. זהו כפר קטן המונה כשבעים וחמש משפחות. כמעט כולם עוסקים בחקלאות ומעטים מורים ועובדי ממשלה. גם משפחתו מתפרנסת מחקלאות ומגדלת ירקות, אורז, תירס ותפוחי-אדמה על שטח של חמישה דונם. נוסף על כך יש להם פרה אחת ושני בופלו. לבינוד אישה ושני ילדים בני עשר

ושש, וכן אח צעיר ממנו שגויס לצבא. עשר שנים למד בינוד בבית הספר המרוחק כשלושה ק"מ מביתו. זהו אזור הררי ובכל יום צעד שעה וחצי לכל כיוון. היום, הוא מספר, יש בכפר בית ספר ובו לומדים את שלוש השנים הראשונות. כשסיים תיכון הציע אביו שילמד משהו אחר אשר יפתח בפניו הזדמנויות בחיים - הנדסה, רפואה. למרות שהיו אלה שנים קשות בחקלאות, המשיך בינוד להאמין בחשיבותה, "שהרי אנשים תמיד צריכים לאכול". בסתר נתנה לו אימו את עגילי הזהב שלה, הציעה שימכור אותם כדי שיוכל לממן את לימודיו. 40,000 רופי שקיבל תמורתם הספיקו לו למימון לימודי החקלאות באוניברסיטת טריבהובן שבמחוז רמפור בדרום נפאל.

לימודים בערבה

השיחה עם בינוד קולחת, הוא מספר על מחזות רחוקים, מתאר בפתיחות ובכנות את חייו. "שמעתי על תוכנית הלימודים של מרכז

המשתלמים בערבה כשלמדתי באוניברסיטה. ישראל מאוד מפורסמת בחקלאות שלה ולכן רציתי להגיע ולהשתתף בתוכנית. לערבה הגעתי ב-2010. הייתה זו נחיתת לילה, התלהבנו מהאורות של תל אביב שראינו מהמטוס. לאחר מכן נסענו שעות עד לקיבוץ יהל. בחדר הגדול חיכו לנו אוכל ופירות וגם שלט להפעלת המזגן בחדר. כשעה וחצי התעסקנו עם השלט הזה מבלי לדעת איך להדליק את המזגן. "למחרת בבוקר - חזיתה לנו הפתעה! בחוץ,

"זה היה בשעה 12:00 זמן נפאל, פה 9:30. הייתי בעין יחב עם קבוצת הנפאלים ודיברנו על פרויקט החקר. הגיעו מאחי הודעות בפייסבוק "וואו רעידת אדמה...רעידת אדמה..." התקשרתי לאחי, הוא ענה לי תוך כדי מנוסה ואמר: "אסון גדול, רעידת אדמה גדולה, תעזור לנו". ניסיתי להתקשר לאמי, לאבי, לכולם ואף אחד לא ענה."

אין כלום. מעולם לא ראינו מדבר, אצלנו בכל מקום יש מים וירוק מסביב. הרגשנו שהגענו לצד האחר של העולם. הסתכלנו אחד על השני ותהינו : פה נלמד חקלאות? עוד באותו יום עלינו על הטרקטור הירוק ושתלנו פלפל. מהר מאוד הבנו - שזו החקלאות כאן. בלי מים, עם אדמה לא טובה ואקלים חם כל כך - אתם מצליחים. אצלנו בנפאל יש משאבים, ובכל זאת אנחנו מדינה ענייה עם פוליטיקה מסובכת. עשרה חודשים למדנו ביטבתה קורס של מרכז המשתלמים. הקורס כלל שילוב של גידולי שדה ומשק חלב".

"כשחזרתי לנפאל, הקמתי יחד עם חמישה מְבוֹנְגִי התכנית חווה של עשרים ושניים דונם בשטח ששכרנו באזור קטמנדו. גידלנו בחווה עגבניות והשתמשנו בצידו ישראלי שרכשנו: בטפטוף ומסננים של 'נטפים'.

שגרירי ישראל, דני סתיו ואחריו חנן גודר, עודדו אותנו ותמכו בפרויקט במימון ובהדרכה. אנחנו הצלחנו והפצנו את הידע שרכשנו בישראל באזור כולו. היום יש כ-195 חקלאים שמשתמשים בטפטוף ובחממות".

המשך הכתבה בעמ' 20 ←

את המפגש המשפחתי הקרוב אתם מוזמנים להעביר בקלות עם המטבח האהוב שלנו. נערוך עבורכם שולחן מדהים בכל מקום שתבחרו - בבית או בחצר, ונדאג לכל הילדים והגדולים שהגיעו מהצפון.

כל אחד ימצא אצלנו את המנה שלו: חומס במתכון מנצח, תבשילים וסלטים טריים, בשר איכותי והמבורגר משובח. אז תנו לנו לפנק אתכם עם בירה קרה, אנחנו נדאג להההההההכל... אתם רק צריכים תיאבון בריא!

פוגים שולחן אצלכם בבית

DECK BAR

מטבח ישראלי מפנק

להזמנות התקשרו
052-36666-38
מושב עין יזהב, בכניסה לבריכת השחייה

www.deck-bar.co.il

חקלאות בנפאל

ואז..חזרת שוב לתכנית בערבה - למה?
 "כן, חזרתי שוב ואני שמח על כך. המשך של הוריי חולק לשני חלקים. אני השקעתי את כספי בחקלאות ונותרו לי רק 2,000 רופי (כ-150 ₪) שאינם מספיקים לבניית בית. לוויתי כסף מאבא של אשתי וכשביקשת שאחזור כראש קבוצה שמחתי. ידעתי שאוכל ללמוד המון וגם להחזיר את חובי. השנה אני ראש קבוצה ל-165 סטודנטים מנפאל".

התמודדות מרחוק

מתי ואיך נודע לך על רעידת האדמה?

"זה היה בשעה 12:00 זמן נפאל, פה 9:30. הייתי בעין ירב עם קבוצת הנפאלים ודיברנו על פרויקט החקר. הגיעו מאחי הודעות בפייסבוק "וואוו רעידת אדמה...רעידת אדמה..." התקשרתי לאחי, הוא ענה לי תוך כדי מנוסה ואמר: "אסון גדול, רעידת אדמה גדולה, תעזור לנו". ניסיתי להתקשר לאמי, לאבי, לכולם ואף אחד לא ענה. בן דוד שלי התקשר וסיפר שהמצב נורא, הכול קרס ,

צילום: גלעד לבני

אתמול (יום ראשון, 3.5.15) הגיע הצבא עם צוות חילוץ זר - שלושה ישראלים ושלושה ספרדים, וחילקו אורז ואטריות. לנו יש בשדה תפוחי - אדמה. עכשיו יש קושי גדול כי מזג האוויר נורא, גשם חזק וכבד שגורם למפולות בוץ וחסידת דרכים".

עם מי אתה בקשר ואיך אתה מקבל מידע?
 "אני ממשיך להתקשר כל יום. אחי הולך בכל יום לכפר המרוחק שעת הליכה אך יש בו חשמל. הוא מטעין שם את הטלפון.
 "בהתחלה המשפחה, בעיקר הילדים שלי, ביקשו שאחזור הביתה, אבל אני שאלתי אותם ומה נאכל? אצלכם יש בעיות. עדיף שאני אשאר פה וכשאחזור אהיה יותר חזק. היום כבר אומרים לי שאני התקווה שלהם, עדיף שאשאר בישראל כך יהיה לפחות שריד למשפחה".

עם אלו דילמות אתה מתמודד כראש קבוצה?
 "אני רוצה לבכות - אבל מנסה להיות חזק ליד הסטודנטים. אני אומר להם כל הזמן שאנחנו צעירים ושנחזור לנפאל נעשה משהו חדש וטוב יותר. היהודים באמת חוו קושי. אחרי

השוואה אתם קמתם והתחלתם מחדש. יש לכם תשוקה לחיים ותקווה - את זה למדתי מכם. "אני מעודד את כולם לא לפחד. כולנו איבדנו בתים, שישה מאיתנו איבדו בני משפחה. אנחנו צריכים לעשות יותר ולתמוך אחד בשני. נבנה קהילה. אנחנו חושבים על הקמת מושב, אני חושב שזה יכול להתאים לנו".

איך מקבלים בקבוצה את הרעיונות האלה?
 "כל יום אנחנו מעודדים את עצמנו ומדברים על העתיד, הבנות בוכות הרבה".

אני מלווה אתכם לאורך השנה, ועכשיו כמובן אני חושבת שאפשר לראות שהאירוע הזה מחזק אתכם כקבוצה, זו התרשמות נכונה?
 "כן, כשהגענו היינו נפאלים, היום אנחנו נפאלים - ישראלים. אנחנו חושבים אחרת, יש לנו כוח.

"אנחנו צריכים עוד מיומנויות, קבוצה אחת תלמד לבנות בתים, אחרת תלמד על בעלי חיים וקבוצה נוספת תלמד על גידול ירקות. למדנו פה על טכנולוגיה מתקדמת בחקלאות ואנחנו מקווים שהשגרירות הישראלית תתמוך בנו יחד עם הארגון הישראלי 'תבל בצדק'.
 "אנחנו צפויים לחזור הביתה ב-25 ביוני, זו תקופה מאתגרת - זו התקופה הגשומה. וכן יש גם הרבה חששות מהחזרה לנפאל".

איך לדעתך יתגבר העם הנפאלי על האסון שפקד אותו?
 "זו בעיה. הפוליטיקה שלנו לא טובה, יש שחיתות. והאמת היא שאין לנו ציפיות. אני כן יודע שהצבא בנפאל עובד מסודר".

האם יש משהו מההתנסות בערבה שיכול לשמש לכם לעזר עם חזרתכם?

"בטח. בערבה יש אנשים נפלאים שיודעים לעבוד. אנחנו מבקשים תמיכה. למשל, אני רוצה להקים משק עיזים - אני רוצה ללמוד שיטות חליבה, חשוב לנו לדעת איך לבנות רפתות, איך לטפל בחלב. אם ייתנו לנו פרות - זו תהיה התחלה. נוכל להתפתח. אבל קודם צריך לחשוב על בית רק בהמשך על רעיונות נוספים".

רגע לפני שאנחנו מסיימים אני חייבת לשאול: למה אתה הכי מתגעגע? מה הדבר הראשון שתעשה כשתגיע לנפאל ?
 "טוב, ברור. אני הכי מתגעגע למשפחה, רוצה לחבק אותם. מטריד אותי כל הזמן איך הם מסתדרים בלי בית..."

המרכז הבינלאומי למשתלמים בחקלאות בערבה הוקם בשנת 1994.

אישור להבאת המשתלמים ניתן ע"י ועדה בין-משרדית הכוללת את משרד החוץ, משרד החקלאות ומשרד הפנים. הסטודנטים מגיעים ממדינות מתפתחות באסיה ובאפריקה. שיתוף הפעולה עם נפאל החל בשנת 2003 עם קבוצה בת 25 סטודנטים מהאוניברסיטה החקלאית טריבהובן. עם השנים שמרנו על קשר עם בוגרי מרכז המשתלמים וליווינו את התמורות בחייהם. חלקם המשיכו ללימודים גבוהים, אחרים השתלבו בחברות חקלאיות וחלקו מהידע שלהם עם חקלאים בנפאל. קבוצה של שישה בוגרים הקימה חוות עגבניות בנפאל בסיוע של שגרירות ישראל. בוגרינו חוזרים הביתה ומשנים את פני החקלאות בנפאל.

חני ארנון,
מנהלת מרכז המשתלמים
הבינלאומי בערבה

צילום: גילה טל

שגריר נפאל בישראל ונציגי הסטודנטים הנפאליים בטקס סיום השנה של מרכז המשתלמים מאי 2015

תמונה קבוצתית של המטפלים בקליניקה הקהילתית

צילום: מיכל חונטר

אלטרנטיבה קהילתית

הגר הוגן

ביישוב צוקים פועלים מטפלים רבים בשיטות אלטרנטיביות מוכרות יותר ומוכרות פחות. לאחרונה התארגנו המטפלים יחד על מנת להציע טיפולים במחירים מופחתים לתושבי הערבה. איך נולד הרעיון ומי עומד מאחוריו, ואיך כל זה יכול לעזור לכלכלה ולנשמה.

לצוקים עם הכרות עמוקה של הערבה בה גדלתי ושל התושבים. אחרי כשמונה שנים של מגורים בחצבה, חיפשנו אלטרנטיבה אחרת לדרך החקלאית, בצוקים מצאנו את מה שחיפשנו והקמנו כאן את ביתנו".

שלושתן מטפלות בתחומי הרפואה המשלימה לכל אחת התמחות אחרת. גליה מטפלת ברפלקסולוגיה עיסוי רקמות עמוק וטיפול יוגה יחידניים. היא למדה תחומים רבים לאורך השנים אך בחרה להתעמק בעיקר בטיפול בתחומים אלה. "לכל פן בטיפול יש לי חיבור אישי מיוחד. הרפלקסולוגיה עזרה לי מאד בטיפול באנמיה שסבלתי ממנה בגיל חמש עשרה וזהו התחום הראשון ללימודים אשר אליו פניתי. אני רואה בטיפול ברפלקסולוגיה יתרונות גדולים להורדת מתח וחרדה, שיכולים להיות התחלה להרבה מחלות, לטיפול במערכת העיכול, במערכות הורמונליות, בכאבי ראש, בבעיות אורתופדיות ובעיות במערכת הנשימה. בהמשך למדתי במכללת 'רידמן' עיסוי רקמות עמוק, כחלק מלימודים רחבים יותר של פסיכותרפיה גופנית. בתחום זה חשתי כי אני מצליחה להביא לידי ביטוי את יכולות האבחון והטיפול. אני חושבת שדרך המגע העמוק והמדויק שיש בעיסוי רקמות ניתן להגיע למקורות של הבעיה וכך להשפיע על הגוף והנפש. יוגה אני מתרגלת מגיל צעיר, והשתלמות בהוראת יוגה הייתה מהלך טבעי עבורי. לאחר שהשתלמתי בהוראת יוגה בחרתי שלא ללמד קבוצות אלא לקחת את הכלים של היוגה לטיפולים פרטניים. אני עובדת ומטפלת כבר ארבע עשרה שנים ומשלבת בין השיטות השונות. בכל טיפול אני בוחרת באיזו שיטה להתמקד".

יעל עוסקת בתחום שונה מאוד. לפני ארבע עשרה שנים, בתקופה שחיה בפרדס חנה, נחשפה ללימודי ימימה. מטרת הלימוד בשיטה שיצרה ימימה אביטל ז"ל היא לתת כלים לחשיבה הכרתית המקרבת את האדם למהותו. מדובר בכלים מעשיים ולא באינפורמציה. רעיונותיה של אביטל על "הילד הפנימי" המנהל את האדם, ההשתנות המתמדת, הבחירה בטוב, אי ההזדהות, השחרור מאחיזה ועוד, הם רעיונות המופיעים בתורות שונות במזרח ובמערב, ואין הם מחייבים כל קשר לדת. ייחודה של ימימה ושיטתה ניכרים בשפה המדויקת והייחודית שלה. המילים עצמן מהוות כלי ליצירת מבנים חדשים בתודעה. "אנחנו לא עוסקים בפולחן אישיות, אלא לומדים את משנתה, שכולה רצופה בבניית כלים שמטרתם להשיב לכל אחד את השמחה",

אומרת יעל ומספרת שהתחילה ללמד רק לאחר כמה שנים של למידה. כשהגיעה לערבה הופתעה לגלות כי יש רצון ועניין בלימוד השיטה. "פתחתי את הקבוצה הראשונה לפני חמש שנים וקבוצה נוספת לפני שנתיים וחצי. המפגשים הקבוצתיים נערכים פעם בשבוע ובכל קבוצה משתתפות נשים מכל האזור. הלימוד של ימימה מושתת על כך שהחומר שלומדים משקף משהו פנימי אצלנו, וכך הלומד מגלה את עצמו. המטרה היא להשתחרר ממאבקים פנימיים ולהגיע ליציבות בחיים". יעל מציעה גם טיפולים פרטניים, וגם בהם כל אחד יכול להגיע לתוצאות.

כחמש עשרה שנה עופרית מטפלת בשיאצו, טווינה וטכניקות מגע מתקדמות. "למדתי שלוש שנים רפואה סינית ב'תמורות' ביפו. הלימודים כללו פילוסופיה סינית, אנטומיה, פיזיולוגיה ופתולוגיה. עברתי מגוון הכשרות

אחותי סיפרה לי על קליניקה הקהילתית הפועלת בתל חי ועד כמה היא עוזרת לתושבי המקום. נראה היה לי שהרעיון הזה יכול להתאים ולתת מענה גם כאן בערבה

וקורסים בתחום המגע. הקמתי קליניקה שפעלה עשר שנים עם קהל לקוחות נאמן, במושב חצבה. התמקדתי בטיפול במגע משום שאני מאוד מחוברת למגע באנשים. אפשר ללמוד הרבה על בני אדם דרך הגוף. אני חשה את הצרכים והכאבים ומתאימה את עוצמת המגע, עומק הלחיצה והתנועה הנדרשת לכל מטופל. בבסיס לטיפול אני משתמשת בטכניקות מהשיאצו, נקודות לחיצה לאורך מרידיאניים (קוי אנרגיה בגוף), משלבת מתיחות מהעיסוי התאילנדי וטווינה, שהיא שיטה אורתופדית סינית העובדת עם מערכת האנרגיה בגוף המוכרת בשם 'מערכת המרידאנים'. כמו בדיקור, טווינה עובדת עם הצ'י (אנרגיה) של מטופל על מנת להביא למצב בריאותי מאוזן, ללא שימוש במחטים. והיא מכוונת לעידוד זרימה הרמונית יותר במערכת המרידאנים של המטופל ומאפשרת לגוף לרפא את עצמו. השיטה עוזרת לטיפול בכאבי גב, צוואר, מפרקים ופריצות דיסק. הטיפול מותאם אישית למטופל והחיבור עם המטופל ואופן הטיפול קורה באופן טבעי ואינטואיטיבי".

עשינו עסק סים רבים

מי אני:

שרון בוצר (47), גדלתי במושב עין יהב. בשנת 2009 חזרתי לערבה עם ילדיי גלי (12) ודן (8.5), אחרי הקמת משפחה, לימודים, והקמת עסק באזור המרכז. אני עוסקת בתחום הטיפולים ההידרותרפיים והוראת שחייה כבר עשרים שנה. למדתי, הוכשרתי והתמקצעתי במכון וינגייט, בבית איזי שפירא ובמקומות רבים ושונים ברחבי העולם. השנים הראשונות בעבודתי בתחום של טיפול ושיקום במים היו באיל"ן- מרכז ספורט לנכים ברמת גן ובמרכז השיקומי בב"ח תל השומר. טיפלתי, הכשרתי סטודנטים ולימדתי בקורסים להידרותרפיה ושחיית תינוקות במכון וינגייט. אני גם מצילה ומפעילת בריכות שחייה מוסמכת. בעבר עבדתי כמורה לאמנות בהתמחות בחינוך המיוחד.

איך נולד הרעיון לעסק?

ניהלתי מספר בריכות טיפוליות ובתי ספר לשחייה באזור המרכז. תחום העבודה במים הוא בליבי ובנשמתי. בשנים האחרונות מאז חזרתי לערבה יכולתי לשחות, לטפל וללמד שחייה בחודשי הקיץ בלבד. כיוון שלא היה מתקן מתאים בכל האזור של הערבה התיכונה (ואף

לתושבים רבים ליהנות מטיפולים - הזמינים על פי רוב לתושבי ישראל במרכז - כאן ממש ליד הבית. המטפלים ב"קליניקה קהילתית" מציעים את עזרתם לכל המעוניין, עם זאת חשוב לציין כי לכל בעיה רפואית יש לעשות אבחון מקיף ויסודי בגישות המקובלות

**ואנחנו מאמינים שזו
ההזדמנות שלנו לעזור
אחד לשני וגם לתמוך
בכלכלה המקומית. זו נתינה
וקבלה לשני הצדדים וכולם
יוצאים נשכרים בבחינת
"זה נהנה וזה אינו חסר"**

והמקיפות. השאיפה של השותפים לפרויקט היא להרחיב את הפעילות ואת אפשרויות הטיפול. לקיים הרצאות ומפגשים בתחומים שונים הקשורים לגישות ותחומי הטיפול.

המטפלים הלוקחים חלק בפרויקט
עופרית מעוז - מטפלת בשיאצו, עיסוי תאילנדי וטווינה
יעל כהן - ייעוץ ולימודי ימימה
אהד גוטפלד - הומאופטיה קלאסית
גליה תשבי - עיסוי רקמות עמוק, עיסוי שוודי, רפלקסולוגיה ושיעורי יוגה פרטניים
עינת מררי - וואטסו- טיפול חוויתי במים חיים חזן - הרבליסט ונטרופת, צמחי מרפא ותזונה קלינית
אייל שלמה - רפואה סינית מסורתית: דיקור מסורתי, צמחי מרפא, טווינא וזן שיאצו
לומינה - ריפוי והעצמה דרך ציור מנדלות
שלמה הלר - ייעוץ והכוונה להגשמה אישית
תמיר פלג - טיפול בקול והילינג ממקורות ישראל
הילה ועקנין פלג - שיטת ספלטר למודעות הגוף ואורח חיים בריא
באתר המועצה ניתן לקבל מידע מקיף על כל המטפלים
לקביעת תור ולתיאום טיפול במסגרת הפרויקט ניתן לפנות לרכזת הפרויקט יעל כהן 054-8107808 או לתאם תורים בפנייה ישירה למטפלים.

צילום: רוני טל

מהאזור ולהרחיב את מעגל הטיפולים שאנו נותנים, ולתושבים יש הזדמנות של ממש לקבל טיפולים משמעותיים וממושכים שיוכלו לסייע להם כחלק מתהליך שלם. יש כאן לדעתי רווח לכולם הן למטפלים והן למטופלים".

איך זה עובד ברמה הטכנית?

מבחינה מעשית פרויקט הקליניקה הקהילתית מיועד לתושבי הערבה ומתקיים בקליניקות של המטפלים בצוקים בימי שני בשעה שנקבעת בין המטפל למטופל. המטפלים מקדישים את ימי שני לטיפול בתושבי הערבה, במחיר נמוך משמעותית 80 ₪ עבור טיפול של ארבעים דקות. המחיר של טיפולים מסוג זה, שלא דרך הפרויקט, נע בין 200-350 שקלים ואנחנו מאמינים שזו ההזדמנות שלנו לעזור אחד לשני וגם לתמוך בכלכלה המקומית. זו נתינה וקבלה לשני הצדדים וכולם יוצאים נשכרים בבחינת 'זה נהנה וזה אינו חסר'.

לגליה יש קליניקה בבית. יעל ועופרית מטפלות בקליניקות שלהן בכפר האמנים בצוקים. כפר האמנים ממוקם באזור שהיה בעבר המחנה הישן של היאחזות צופר. בשנים האחרונות התאכלס המקום באמנים, יוצרים ומטפלים מתושבי צוקים.

פרויקט "קליניקה קהילתית" התחיל לפעול בפברואר האחרון. עד היום נהנו ממנו עשרות מטופלים. מטרת המטפלים היא לאפשר

לאחרונה התחברו יחד מטפלים במגוון של תחומי טיפול והחליטו להקים בצוקים פרויקט בשם "קליניקה קהילתית". מטרת הפרויקט היא להציע לתושבי הערבה טיפולים במחיר מופחת. הרעיון שביסוד ההתארגנות הוא לאפשר את הטיפולים שמחירים הגבוה מונע למעשה מרבים לקבל את העזרה שיכולה, במקרים רבים, לשפר את איכות החיים.

כיצד עלה הרעיון להקים קליניקה קהילתית בצוקים?

יעל: "אחותי שגרה בקיבוץ גונן שבגליל העליון, סיפרה לי על קליניקה הקהילתית הפועלת בתל חי ועד כמה היא עוזרת לתושבי המקום. נראה היה לי שהרעיון הזה יכול להתאים ולתת מענה בערבה. פניתי למטפלים בצוקים. כולם הסכימו ללא היסוס ונרתמו להקים את המיזם ולהתאימו לקהילת הערבה. לאחר כמה פגישות שערכנו הגענו להסכמה מהירה על מאפייני הפרויקט".

עופרית משלימה: "כל המטפלים שנרתמו לפרויקט חשו כי הקמת פרויקט כזה בערבה, מתבקשת לאור המאפיינים הייחודים של קהילת הערבה שהיא קהילה קטנה, רחוקה משירותי רפואה מגוונים, העוברת בשנים האחרונות קושי לנוכח המשבר בחקלאות. הפרויקט הוא יוזמה של המטפלים למען הקהילה, ואין לו כל תמיכה של גורמים אחרים".

גליה מסכמת: "הפרויקט המשותף מאפשר לנו המטפלים להכיר מטופלים חדשים

מומלצים מאוד לנשים בהריון. בשלב הזה, אני מטפלת יחידה בבריכה וגם מתפעלת אותה ברמה הטכנית. לעיתים, כאשר מוזמנים טיפולים זוגיים מפנקים, אני מזמינה את חברותי המטפלות במים הנהדרות חגית צורף ועינת מררי, תושבות הערבה ואנו מטפלות יחד.

רגעי שיא?

העסק נפתח בפברואר 2015 לאחר חמש וחצי שנים שאני חולמת עליו ומתכננת את הקמתו. זה בהחלט רגע שיא מבחינתי.

שאיפות לעתיד?

שהאוכלוסייה באזור תכיר ותיתפח לתחום הטיפול במים ולסגולות המים המיוחדות והמסייעות בכל כך הרבה מצבים רגשיים, נפשיים ופיזיים שונים. שהמים יתמלאו באנשים וימלאו את ליבם של המון תינוקות, ילדים ומבוגרים בהמון שמחה והנאה.

תעודת זהות:

שם העסק: שמים **טלפון:** 052-2496804 **ישוב:** עין יהב

צפר צמרת על ציפורים וחיות אחרות

עודד קינן

למקומות היכון... צפה בציפורים

זו השנה השנייה שמרכז הצפרות הישראלי של החברה להגנת הטבע עורך את תחרות "אלופי הנדידה". בתחרות מתמודדות עשרות קבוצות מהארץ והעולם על התואר הנכסף. כל שצריך לעשות הוא לצפות בכמה שיותר מיני ציפורים ברחבי הנגב ב-24 שעות. כל ההכנסות מהתחרות הן קודש לשמירה על עופות נודדים באגן הים התיכון. צוות מקצועי מהערבה השתתף בתחרות והוכיח שגם לערבה התיכונה יש מה להציע.

לירז כברה סוקרת את נחל שיזף במהלך התחרות

צילום: עודד קינן

מכל רחבי הארץ - ערבים, יהודים, דתיים, חילוניים, נשים וגברים, קשישים וילדים. כולם ישבו בשקט ובדריכות. ואז זה קרה. להקה קטנה של קטות ירדה אל המים לשתות, המרחק ביניהן לבין הצפרים בשורה הראשונה לא עלה על שני מטרים, לרגע נעצר הזמן והלב החסיר פעימה. הקטות המשיכו לשתות מספר דקות ולבסוף התעופפו, הצפרים קמו, עדיין בשקט, מנסים לעכל את הרגע שחוו יחד. את התחרות סיימנו עם כ-120 מיני ציפורים, אמנם לא במקום ראשון אך עדיין הוכחנו כי גם לנו, אנשי הערבה, יש מה להציע. לקראת השנה הבאה נפיק לקחים, נדע היכן כדאי להשקיע יותר והיכן פחות, ואני מבטיח שכמות המינים שנראה תהיה גדולה בהרבה (הקבוצה הזוכה צפתה ב-180 מינים, הישג חסר תקדים). ובינתיים ננצור את הכיף הגדול, את העזרה ההדדית בין קבוצות מתחרות (600 הודעות וואטסאפ על מיקומי ציפורים), ואת הרגע הזה שבו חווינו סולידריות אמיתית בין אנשים וציפורים ללא הבדל דת, גזע, מין, גיל וסוג...

ארוכים לאתר דורסים כמו נשרים ורחמים, וכן לחפש אחר האלימון - עפרוני נדיר ומיוחד, העלו חרס. שעת הצהריים התקרבה, הציפורים הסתתרו בעצים, ומגוון המינים שבו צפינו הלך וירד. המזל האיר לנו שוב פנים במאגר עשת, שם אנו צופים בעופות מים מיוחדים ואוכלים ארוחת צהריים זריזה. העייפות נותנת בנו את אותותיה אך אנחנו לא מוותרים. אנו ממשיכים לכיוון אילת ומנסים לצפות (ללא הצלחה רבה) באתרים נוספים בדרך. ההגעה לבריכות המלח באילת מוסיפה לנו יותר משלושים מינים חדשים ובהם פלמינגו, חופזי (מין נדיר של חופמאי) ועוד. אבל הרגע החשוב ביותר בתחרות ואחד הרגעים המדהימים שחוויתי כצפר היה לפנות ערב. נסענו לבריכות הביוב של אילת על מנת לצפות בהגעתן של הקטות היהודיות לשתיית ערב. המקום היה עמוס בעשרות צפרים שישבו על גדת הבריכה והמתינו בשקט מוחלט. העפתי מבט סביב וראיתי צפרים פינים, הולנדים, גרמנים, אמריקנים וקפריסאים, ולצידם צפרים

התאריך: 25.3.2015, השעה: 00:00, יותר משלושים קבוצות מכל רחבי העולם מוזנקות מצומת טללים על מנת להתחיל בתחרות. המתח בשיאו. רק קבוצה אחת, "זנבני הערבה", מוזנקת מצומת הערבה. מטרתה היא להוכיח שלערבה התיכונה יש מה להציע לא פחות משיש לאתרים מוכרים יותר כמו ניצנה, שדה בוקר ואגם ירוחם. חברי הקבוצה - לירז כברה (מנהלת מרכז הצפרות של החברה להגנת הטבע בערבה תיכונה) יעל אלון (חברת מושב חצבה ומנהלת מחקר הזנבנים) ועבדכם הנאמן קמים לפני אור ראשון ומתחילים "לצפר" בטירוף. ההיכרות שלנו עם שמורת שיזף מאפשרת לנו לצפות שם ביותר משישים מינים בתוך שעות ספורות. בין המינים נמצאו: האוח המדברי, דורס לילה גדול ונדיר; ינשופי עצים; קטות סנגליות (אפשר לקרוא אודותן בגיליון הקודם); סבכי השיטים הנדיר ועוד. אנו לא מוותרים כמובן על ביקור זריז אצל ידידינו הזנבנים ויוצאים מהשמורה שמחים ומרוצים. בשעתיים שלאחר מכן המזל מפסיק לשחק לטובתנו. נסיונות

צילום: עודד קינן

קבוצת זנבני הערבה בפעולה

בנעלי בית

שחר איתיני

מכינת ערבה פארן

מכינת ערבה - פארן

הוקמה בשנת 2013 וממוקמת בכניסה למושב פארן. במכינה עשרים ותשעה חניכים והיא פועלת במקביל ובשיתוף עם המכינה בחצבה. בשגרת החניכים במכינה הם לומדים, מתנדבים באילת ובערבה, מתכוננים לשירות הצבאי וחיים חיי קומונה. המכינה פועלת בתמיכת המועצה האזורית, שותפות ערבה-אוסטרליה, החטיבה להתיישבות, קרנות ותורמים פרטיים וכמובן בסיוע חברי מושב פארן.

אוהבת איך שהחדר נראה. כל הבנות בחדר מתולתלות, בפורים התחפשנו לכבשים, תכלס אנחנו החדר הכי טוב. אנחנו ממש חברות טובות, זה ממש כיף.

סדר יום לדוגמה (למרות שאין יום דומה לשני במכינה)

טל: קמים מוקדם מאוד(אם יש מד"ס בערך ב-5:45) יוצאים למד"ס, אוכלים ארוחת בוקר.

בשעות הבוקר יש שיעורים בכיתה. את השיעורים מעבירים מגוון מרצים, ולפעמים החניכים או הצוות מעבירים את השיעורים. ארוחת צהריים ואחריה יש זמן ועדות - יש לנו במכינה ועדות למספר נושאים. אני למשל חברה בועדת קהילה- שאחראית לקשר את המכינה למושב ולקהילה בפארן ואחראית על הפעילות שבה אנחנו מעורבים בשבתות וחגים במושב.

אחר הצהריים מיועד למערכות קהילתית- חונכויות, הדרכה בתנועה וכדומה.

בערב- עם המשפחה המאמצת מהמושב לארוחת ערב וזמן חופשי איתם. בלילה מתכנסים למליאה- זה הזמן שלנו לדבר אחד עם השני, להציף קשיים, לראות איך מתאימים ומתגמשים וחיים יחד.

פינה האוהבה:

יונתן: יש לנו פינת זולה - בנינו שם ספסלים ממשטחי עץ- רואים נוף מטורף. אנחנו יושבים שם בעיקר בלילות.

דעה על הערבה:

טל: תמיד הייתה לי משיכה לערבה ולמדבר, מהרגע שהגעתי למכינה ולערבה התאהבתי. אני לגמרי מרגישה את החיבור עם הקהילה במושב, האנשים הכי חמים, ישר הייתה לי תחושה של בית.

יונתן: לפני חודש דיברתי עם חייל באוטובוס הוא שאל איפה אני גר ואמרתי לו שבפארן. בזכות המשפחות המאמצות נוצר קשר הולך ומתחזק וההרגשה תורמת לביתיות. הקשר של המכינה עם המושב- הוא קשר יוצא דופן בעיניי.

היחס לשאר השותפים במכינה:

טל: המכינה היא קצת כמו קיבוץ קטן, מרגיש כאילו כולם נמצאים בשביל מטרה אחת, כל אחד נותן כמה שהוא יכול. הפכנו לקהילה קטנה ולכולם באמת אכפת אחד מהשני.

יונתן: כשהגעתי למכינה ידעתי שאני לא רוצה להגיע למקום שאני מכיר ומוכר בו, רציתי לבוא בראש נקי. לאט לאט התפתחו הקשרים לקשרים חזקים ולחברות טובה. הקטע החברתי במכינה מאוד חשוב, חיי הקבוצה משפיעים ונוכחים כל הזמן. לומדים להכיר אחד את השני, להסתדר ולהתאים את עצמנו. החוויות המשותפות גורמות לי להתחבר לחברים במכינה בצורה החזקה ביותר. הקבוצה הקטנה יחסית למכינות אחרות נותנת הרגשה שהכול מאוד משפחתי, אמיתי, אין קבוצות בתוך הקבוצה הגדולה.

צילום: דפנה ברומי ומכינת פארן

מועדון ארוחת הבוקר

שחר איתני

ארוחת בוקר בגני הילדים - צוקים

"מה שהילד רואה באופן ישיר במחנכיו בעיני רוחו, מוכרח להיעשות בשבילו סמכות - לא סמכות כפויה בכוח אלא כזאת שהוא מקבל באופן טבעי" ר. שטיינר

ישנם ריחות המלווים אותנו בחיינו ומחזירים אותנו אל מחזות מעט רחוקים של ילדות. ריחות וטעמים שמעוררים בנו זיכרונות אל ימים שחלפו. לרוב לא מדובר בתבשילים של שף, אלא בטעמים וריחות שהיו ארוגים ושזורים בימים ראשונים, בגן הילדים סביב שולחנות עץ קטנטנים, כשעל הצלחות הכתומות פיזרה הגננת חופנים של גרגירי תירס ואפתה חלה מתוקה לשבת. אלו זיכרונות הילדות שלי, ונדמה לי שיהיו הם גם הזיכרונות של בתי הקטנה.

מחקרים שונים וכתבות רבות עוסקים בתזונת ילדים, ואנו ההורים ואנשי החינוך שואלים מהי הדרך הנכונה להעניק לילדינו ארוחות בריאות בלי למנוע מהם את אותם הריחות והטעמים המזכירים לנו את ילדותינו וכאלה שמלווים אותנו גם היום.

איך עושים זאת? איך מטפחים את התזונה לצד חוויה?

בחיפוש אחר תשובה הגעתי לגנים בצוקים.

גן חוואר

צוות הגן - קטיה, ליאורה וקרן תמיר מטפלות בשמונה עשר- ילדים בגילאי 3-5.

הגן פועל בגישה ולדורף (המוכרת לרוב כגישה האנתרופוסופית) בה מתאימים את הפעילות בגן

להתפתחות ולצרכים של הילד. שמים דגש רב על שימוש בחומרים טבעיים (עץ, אבן, בד) וזאת מתוך אמונה כי יש השפעה לחומרים איתם הילד בא במגע. את הבוקר מתחילים בשירה משותפת של הילדים והצוות ובהמשך היום - בזמן הפעילות הילדים נחשפים לטבע ולסביבה. ע"פ שיטת ולדורף הגן איננו שונה מהבית ולכן המטבח הוא חלק נגיש לילדי הגן. הילדים לומדים לקחת אחריות והם שותפים בהכנת הארוחות, בעריכת השולחן, בשטיפת כלים ובניקיון, וכל זה כחלק מהגישה המקדמת אחריות, עשייה משותפת ועזרה הדדית. הארוחות הן חלק חשוב ממכלול החינוך בשיטת ולדורף ומטרתן להעניק לילדים מזון מזין ובריא במובן הפשוט והברור של צרכים פיזיים לצד מענה גם לצרכים הרגשיים של הילדים.

צילום: שחר איתני

תפריט ארוחת הבוקר בגן משתנה מדי יום

יום ראשון - דייסת קווקר

יום שני - קינואה

יום שלישי - יום פיקניק

הילדים מבילים מחוץ לגן במשך כל היום ואוכלים את הארוחות בחוץ.

יום רביעי - ירקות בתנור

יום חמישי - אורז עם אפונה,

תירס וברוקולי

יום שישי - יום מעדן

גרנולה + יוגורט + דבש + פירות יבשים

בתחילת השבוע שותפים הילדים באפיית לחמניות לכל השבוע, בהכנת טחינה, ובקטיף ירקות לסלט.

מתכון ארוחת יום שישי בגן חוואר

גרנולה בריאותית לימי הקיץ

מרכיבים:

- קוואקר גרוס
- קוואקר טחון
- שקדים טחונים
- אגוזים טחונים
- גרעיני דלעת
- שומשום
- שמן זית
- דבש - כמה מתוק שאוהבים

אופן הכנה:

מערבבים הכול היטב, משטיחים במגש, מכניסים לתנור בחום של 120 מעלות עד שהכול מזהיב.

מוציאים ומצננים

להוסיף את הגרנולה ליוגורט או לחלב סויה או לסלט פירות

צילום: שחר איתני

צילום: עדי אוחנה-שלובין

ארוחת הבוקר היא מהפעילויות החשובות בסדר היום בגן. פעמים רבות אנו שומעים מהורים, שישנם מאכלים שילד אוכל בגן במסגרת הארוחה המשותפת ואינו מסכים לאכול בבית. האוכל הינו צורך פיזיולוגי בסיסי וקיומי של האדם, אך יש לכך גם היבטים חשובים נוספים כגון: חוויה רגשית, חברתית וכמובן הזדמנות ללמידה משמעותית.

אנו מייחסים חשיבות רבה לשיתוף הילדים בכל שלבי הכנת הארוחה ומאמינים כי סביב הכנת ארוחת הבוקר, עריכת השולחן, הטקסיות הנלווית לארוחה, הארוחה עצמה ופינוי השולחנות בתום הארוחה, מוענקת לילד חוויה רב חושית ומשמעותית ביותר. בהכנה המשותפת ניתנת לגננת הזדמנות לשבת עם קבוצת ילדים קטנה, לייצר אינטימיות ושיח אישי לשם - טיפוח תחושת שייכות וערך אצל הילדים, הרחבת אוצר המילים, הכרות עם מושגים רבים, הקניית מיומנויות והרגלים. הילדים יכולים לבחור מאכלים לתפריט, לחתוך ירקות ופירות, לערבב ממרחים, לערוך ולפנות שולחן. ישנה חשיבות רבה לכך שצוות הגן יאכל עם הילדים ויהיה עבורם מודל לחיקוי, יעודד ויחשוף אותם למגוון רחב של מאכלים. בגנים רבים בערבה קיים תפריט עשיר ומגוון שנבנה לאחר התייעצות עם תזונאית בהתאם לגיל הילדים.

אפרת שחר, רכזת הגיל הרך

שירה

אורנה טל

על אדם, על אדמה ועל שירה עברית

כבר שבועות ארוכים שאדמתנו לא נחה. אמנם בשדותינו כבר מגיחים פניה של הקרקע העייפה שרבצה לה חודשים תחת משאם הכבד של שיחי הפלפל, העגבניות ושאר התוצרת שביקשנו לגדל, אך נדמה שאנחנו מהלכים עליה שונים מתמיד. האדמה הזו, שהייתה - ועודנה - עבורנו מקור חיים, מביטה בפנינו כשפניה חתומים, ואנחנו משוועים להמשיך לאחוז בה ולהפיח בה וגם בנו- חיים. ממלמלים את שיריה, ונדמה שגם באמת מבינים מדוע קראו לה המשוררים בשמות של-אם, שהלא אלמלא היא נותרים אנו ספק עירומים, ספק יתומים. אימא אדמה- כך קרא לה יענקל'ה רוטבליט בשירו, ובעודו מאפשר לאדמה להיות משולה לאם, הוא העניק לה את היכולת לחמול, לחבוש את הפצעים לרפא ולאחוז בבניה, ונדמה שזו בקשתנו, תפילתנו שלא נסיר את ידינו ממנה, שלא תסיר היא את אחיזתה בנו, ושנדע בבוא היום שכר ומענה לעמלינו. בשבועות האלו - שבהם אדמתנו לא שוקטת ואנו לא שוקטים לצידה - מי ייתן ונוכל להאזין לקולות רגביה ועדיין לשמוע מתוכה את רחשי האם שיש בהם תקווה.

ומספרים, עדיין לא ידוע אם מחר או עוד שבוע בנפאל הרחוקה, הרחוקה. תעוף ציפור האבן, אך תמיד אישה יושבת ולוטשת מבטה.

וכשתעוף, תעוף, תעוף תעוף ציפור האבן לא תהיינה מלחמות המזימה והאימה יהיו רק זיכרונות מן השנים העגומות.

ימים אחרים יגיעו. זיכרונות יערמו על מצע האדמה, ואנחנו נמשיך לפסוע עליה צעד אחר צעד. נבקש את קולה, ונבקש את שתיקתה ואת מרגועה. לעיתים, בוודאי נשתרע על מצעה הרך, ונשוב כמו ילדים לחפון בתוכה אצבעות גדולות ולחרוט על שביליה פנים ושמות.

ימים אחרים יגיעו, האדמה תנצור את הזיכרונות, ותנביט עבורנו זרעי עונות חדשות.

צילם: דני הדס

אבנים מתגלגלות

רועי גילי

ארכיאולוגיה ואקטואליה בערבה

מה אנחנו לומדים מממצאים ארכיאולוגיים על תור הזהב של כריית הנחושת בערבה בתקופות קדומות, על סיומו המפתיע ועל ראשיתה של החקלאות המדברית בתקופה האסלאמית, ואיך כל זה קשור אלינו. מה הקשר בין ארכיאולוגיה ואקטואליה.

האנשים שהמציאו מחדש את החקלאות המדברית ואת הטפטפות ששינו את החקלאות העולמית לא השכילו להפסיק להשקיע עוד ועוד בטכנולוגית העבר? מדוע העדיפו אנשי המדבר להיסמך עוד ועוד על סיוע ממשלתי? ומדוע המשיכו לדלדל את הסביבה הטבעית, ליבש ולהמליח את מאגרי מי התהום, לכרות עוד חולות ולפגוע באפשרויות הפרנסה של ותיקי ההתיישבות, שערך הקרקעות שלהם ירד בגלל הכשרות קרקע בלתי נחוצות ובלתי נפסקות? סופה של כריית הנחושת בערבה נעשה במפתיע, בעקבות מסע הכיבושים של המלך המצרי שישק שהגיע לאזורנו ככל הנראה ב-925 לפנה"ס והשמיד ביעילות מצרית תרבות מדברית עתיקה ומסתורית. אלף חמש מאות שנה חלפו לפני שחזרה הערבה "לככב" בכלכלת א"י - היו אלו הערבים שהגיעו בראשית התקופה האסלאמית המוקדמת במאה השביעית לפנה"ס עם טכנולוגיה מהפכנית של שאיבת מים והולכתם שפותחה בערבות אסיה, והביאו איתם פרנסה מדברית חדשה שיש בה עתיד ובשורה - חקלאות מדברית!

צילם: גוגל Earth

פינאן

על הפקת הנחושת וגם על כריתת השיטים האינטנסיבית ודלדול הצומח ששימש כחומר הבעירה לכבשנים. לאחרונה התפרסמו תוצאות של חפירות העשור האחרון בפינאן. כמו כל מחקר יסודי ומעמיק אחר, המחקר כולל גילויים מרעישים ומעלה גם שאלות חדשות. אחת השאלות המעניינות העומדות לנגד עיניו של הארכיאולוג היא: מה גרם לאתר לשגשג בסוף תקופת הברונזה כאלף שנה לפנה"ס פחות או יותר? הנחושת כבר לא הייתה כזה "שוס" בימים הרחוקים ההם: טכנולוגיות הכרייה וההפקה כבר היו מוכרות היטב בכל הֶלְבֶּנֶט; נחושת זולה ואיכותית נחצבה במחצבי הנחושת האדירים בקפריסין; והברזל כבר החל להגיע מאסיה הקטנה עם הפלשתים ואתו טכנולוגיה חדשה ומסעירה. אם כן, מה גרם לאנשים המוכשרים האלו, שהגיעו במשך שנים רבות כל כך את גלגלי התעשייה והכלכלה בדרומה של הארץ לדבוק בטכנולוגיה הישנה, להוסיף ולהשקיע עוד משאבים ומאמץ באדמה ובטכנולוגית העבר? מדוע למשל לא פנו לאילוף גמלים שחיו במרחבי הדרום? לכידתם ואילופם היו ה"היי טק" של ראשית תקופת הברזל. התשובה לשאלות האלה איננה פשוטה. סביר להניח שישנן השפעות פוליטיות ואילוצים חברתיים ואחרים, אולם אם נקשה על הארכיאולוג או על ההיסטוריון ונבקש תשובה קצרה, ייתכן שהתשובה שלהם תהיה - ככה! זה מה שידעו וזה מה שהכירו ואחרי אלפי שנים קשה להשתנות.

שאלות דומות תעמודנה בפניהם של הארכיאולוג וההיסטוריון שיחקרו בעוד מאה או חמש מאות שנה את ההתיישבות בערבה: מדוע הוסיפו האנשים המוכשרים האלו להכשיר שטחים חקלאיים חדשים עבור חקלאות ישנה? מדוע

לא הרחק מגבולנו המזרחי - רק עשרים קילומטרים משדות עין יהב שוכן פינאן, האתר הארכיאולוגי הגדול והחשוב ביותר בערבה שנראה כמו לבירינת עצום של תילים ופירי חציבה.

עם כל הכבוד (ויש כבוד) לאתרים שלנו - תמנע, מיצד תמר ועין יטבתה - השפיעו מכרות הנחושת הענקיים פינאן ונחאס (עיר נחש המקראית) במשך אלפי שנים על הערבה ובמידה מסוימת גם על המזרח התיכון כולו(!).

הפקת הנחושת באתר הענק החלה עוד בתקופה הכלקוליתית לפני כששת אלפים שנה. כמעט ארבעת אלפים שנה הייתה הנחושת אחד המחצבים היקרים והנחשקים. תעשיית הנחושת שגשגה אלפי שנים בשני האתרים המדבריים פינאן ותמנע, שהוא תאומו הגיאולוגי הקטן של פינאן בצדו המערבי של בקע הערבה. תעשיית הנחושת הפכה את הערבה למוקד של מסחר בינלאומי. לא ידוע לנו מי היו חרשי הברזל הקדומים הללו, אך סביר להניח שהיו מקומיים. החומר והטכנולוגיה המדברית החדשה כבשו ושינו את העולם. למען ההגיונות צריך לציין שהתפתחות טכנולוגית דומה חלה באותה תקופה בערך במספר מקומות נוספים בעולם ובעיקר בקפריסין, שבה יש מרבצי נחושת עשירים הרבה יותר. את השגשוג והצמיחה של אותה תקופה אנו מזהים ברשת הדרכים הענפה שהתפתחה באזור צפון הערבה ובמרכזה, ובמוצרים הנדירים והאקזוטיים שהגיעו לאזור ונמצאו בו כגון אובסידיאן מאנטליה וארסן שהוא חומר חשוב להקשחת הנחושת מההרים של אפגניסטן. בפינאן פגשתי לפני שנתיים את תום לוי החוקר הישראלי מאוניברסיטת סאן דייגו שחוקר את האתר כבר שנים רבות. למדתי על השכלול ועל המורכבות של תעשיית הכרייה,

המות: תשבץ היגיון

מוח צעיר תשבץ היגיון לילדים / דליה שחר

.6	.5	.4		.3	.2	.1
		.8				.7
		.10				.9
	.13		.12	.11		
		.16	.15		.14	
					.17	

מאוזן

1. שבועות הוא קצה חריג (4,2)
7. סנני בחזרה מדינה (3)
8. ספק סודות (3)
9. סל טוב בבקשה (3)
10. משקה משכר מחזיר בושם (3)
11. נסתרים מחזירים שאלה (2)
13. קרב חיים (2)
15. אריג מחזיר חיה (2)
17. עצים מדבריים במוסד חינוכי בערבה

מאונך

1. מִיִּן טוֹב בַּחִיָּה (4)
2. אָבִיב הוּא אֶחָד מִשְׁבַּעָה (3)
3. הִיפָּה הִיא תַעֲנוּג (4)
4. יִשְׂרָאֵלִי קוֹצֵנִי (3)
5. דּוּלִי אֶךְ נוֹלֵד (4)
6. אֶחָד מִהַמִּינִים עֲבָדוּ עֲלֵיהֶן (5)
7. הַצֵּצָה בַּעֲרוֹץ הָרָאשׁוֹן (3)
8. קִנָּה כּוֹבֵעַ בַּמְזוּמָן (2)
9. רַב יַחֲזִיר אִיבָר (2)

תשובות והסברים לתשבץ מוח צעיר

הסבר מונחים:	ח' - כתיב חסר	מ' - כתיב מלא	ר"ת - ראשי תיבות
טיפים וטריקים שאופייניים בפתרון תשבץ היגיון באופן כללי:			
1. התשובה הנדרשת מסתתרת בד"כ בתחילת השאלה או בסופה			
2. כאשר מופיע בשאלה מחזיר/חוזר/ שב בד"כ הכוונה שבקריאה מסוף המילה לתחילתה מתקבלת מילה עם משמעות אחרת למשל מלח - חלם			
3. התשובה בד"כ תרתי משמע אותה מילה עם משמעויות שונות למשל מלח=ימאי מלח= תבלין לעיתים נעשה פירוק מילה להברות או חלקי מילה ובחיבור התשובות מתקבלת התשובה למשל - הב כסף לחיה : הב= תן כסף= ין (מטבעי יפני) . ביחד =תנין (החיה)			
5. שימוש במילה משותפת. למשל: לשאלה: ספר חולים. התשובה = בית (בית-ספר, בית חולים)			
6. התשובה מהווה בעצם היפוך אותיות של מילה (אנגרם) למשל - בן נח פתי = יפת			
7. שימוש בשמות ידוענים כחלק ממילה למשל בעל מקצוע אהוד = בנאי (אהוד בנאי)			
8. שימוש באותיות כמילה למשל ב' = בית, פ' = פה ע' = עין			
9. אותיות כגון מספיק = מ', ספרדי = ס			
10. כאשר מופיעה האות ב' או בתוך יש לחפש את התשובה במילה בתוך המילה למשל דרשה תבן בתוכה התשובה: בקשה. בתוך בה (בתוכה) יש תבן = קש			
בהצלחה!			

מאוזן

1. מִין חֶלֶק גּוֹף בְּצֶאן (5)
6. דָּג מִדְּרוֹם אֲפִרְיָה (4)
7. מִתְּנֵה מִלְמִטָּה (3)
9. מִוִּגְרוֹ עַד הַסּוֹף (5)
11. תְּרִיסֵר יַחְזוֹר בְּתוֹכִי (2)
12. מִשְׁחָק שֶׁנִּרְאָה כְּמוֹנוֹ (6) (מ')
14. מוֹדֵד מִתַּח וְתִיק לֵלֵא שֶׁר (2) (ח')
16. סִימוֹן דֶּרֶךְ אֶרֶץ (6)
17. בְּתֵר מִסְפִּיק אֶחָד מִשְׁבַּעָּה (3)
19. מִן פֶּקֶטוֹר לִשְׁעֵבֶר (3)
20. בְּפִיָּה לִמַּד מִן הַהֲדָרִים (6)
23. פְּרִי נֹי בְּצַבָּא (5)
25. שִׁטַּח אוֹת לוֹעִזִּית (2)
26. קֶרֶס עֶץ בְּדָף אֵינְטֶרְנֵט (5)
29. נִשְׁבַּח מוֹשֵׁב בְּעֶמֶק (4)
31. זָמֵר בַּמְּאוּרָה (3)
32. בְּלִי סֶפֶק בְּתוֹכָה עֲשֵׂה תֵּה (5)

מאונך

1. 300 שלפוחיות בחג
2. מלך מקראי חיסל חמישית מהמאפה (3)
3. צבע מחזיר נהר ספרדי (4)
4. מירון הוא אחד משבעה (5)
5. לא חי מנהל אפס רק מתפלש (6)
8. ותתקני בת יומה (6)
10. לוי משחק (3)
13. מלח מחבר מים רבים ויבשה (4)
15. קצב ותו עם ציפוי פריך (6)
18. מואבייה מחזירה ציפור (3)
21. מעמק או בבקעה (5)
22. מנחה אמריקאי בשבילנו (3)
23. מין נסיכה במשקה (4)
24. בסיני שלושה ימים בשבוע (3)
27. גאל טיפה (3)
28. חזור קח דמות מקראית! (3)
30. ישר אבן קשה (2)

תשובות והסברים

[illegible]

המורה תשבץ היגיון / דליה שחר

.5				.4	.3	.2	.1
	.8	.7					.6
	.11		.10				.9
		.13			.12		
.				.16		.15	.14
		.19			.18		.17
			.22	.21		.20	
.24							.23
	.28	.27		.26			.25
		.31			.30		.29
					.32		

ערבות | סיון התשע"ה, מאי 2015 35

28/5

שומעים עולם **שלישיית אדלר**
אירוע סיום שנת פעילות
הגיל השלישי - אולם רוזנטל

יום ה' | 19:30 | 20 ש

28/5

תערוכת צמתים של אמני הערבה
פתיחה חגיגית
מבואת אולם רוזנטל

יום ה' | 19:00 | ללא תשלום

ארועים בערבה

יוני - יולי 2015

11/6

הצגת ילדים
למשל שועל
תיאטרון חיפה אולם רוזנטל

יום ה' | 17:30 | 25 ש

6/6

הערבה הפתוחה
מפגן אוירי וחגיגה קרקעית
לכל המשפחה מנחת עין יהב

יום שבת | 9:00 - 16:00 | 40 ש

30/5

הצגת מספר 5 בסדרת המנויים
הסרגדיה של מקבת
אולם רוזנטל

מוצ"ש | 20:30 | 100 ש

21/6

צופית גרנט - בהרצאה
דלתות מסתובבות ברוזנטל
מחווה לקדמא - אם המדבר

יום א' | 20:30 | 80 ש

16/6

הצגה מספר 6 בסדרת המנויים
הפושעים החדשים
אולם רוזנטל

יום ג' | 20:30 | 100 ש

13/6

קולנוע ויידור
גט
במרכז ויידור, חצבה

מוצ"ש | 21:00 | 20 ש